

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

26 iunie 2012 *

„Recurs — Organizarea comună a piețelor — Măsuri tranzitorii care trebuie adoptate în urma aderării unor noi state membre — Regulamentul (CE) nr. 1972/2003 de instituire a unor măsuri în ceea ce privește schimburile de produse agricole — Acțiune în anulare — Termen — Punct de plecare — Tardivitate — Inadmisibilitate — Modificarea unei dispoziții a regulamentului menționat — Repunere în termen — Admisibilitate parțială — Motive — Încălcarea principiilor constitutive ale unei comunități de drept și a principiului protecției jurisdicționale efective — Încălcarea principiilor liberei circulații a mărfurilor și nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate — Încălcarea principiilor proporționalității și protecției încrederii legitime — Încălcarea ierarhiei normelor — Încălcarea articolului 41 din Actul de aderare din 2003 — Interpretare eronată a articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 1972/2003 — Încălcarea obligației de motivare”

În cauza C-335/09 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 24 august 2009,

Republica Polonă, reprezentată inițial de M. Dowgielewicz și ulterior de M. Szpunar, în calitate de agenți,

recurentă,

cealaltă parte în proces fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de H. Tserepa-Lacombe, de A. Stobiecka-Kuik și de A. Szmytkowska, precum și de T. van Rijn, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot și M. Safjan, președinți de cameră, domnii G. Arestis, A. Borg Barthet și M. Ilešič, doamna C. Toader și domnul J.-J. Kasel (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Cruz Villalón,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 1 martie 2012,

* Limba de procedură: polona.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Republica Polonă solicită anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 10 iunie 2009, Polonia/Comisia (T-257/04, Rep., p. II-1545, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care s-a respins acțiunea având ca obiect anularea articolului 3 și a articolului 4 alineatul (3) și alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul (CE) nr. 1972/2003 al Comisiei din 10 noiembrie 2003 privind măsurile tranzitorii care urmează să fie adoptate în ceea ce privește schimburile de produse agricole în contextul aderării Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei (JO L 293, p. 3, Ediție specială, 03/vol. 50, p. 100), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 735/2004 al Comisiei din 20 aprilie 2004 (JO L 114, p. 13, Ediție specială, 03/vol. 55, p. 213).

Cadrul juridic

Tratatul de aderare și Actul de aderare din 2003

- 2 Articolul 2 alineatul (3) din Tratatul între Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Cehă, Republica Estonia, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Republica Ungară, Republica Malta, Republica Polonă, Republica Slovenia și Republica Slovacă privind aderarea Republicii Cehe, Republicii Estonia, Republicii Cipru, Republicii Letonia, Republicii Lituania, Republicii Ungare, Republicii Malta, Republicii Polone, Republicii Slovenia și Republicii Slovace la Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 17, denumit în continuare „Tratatul de aderare”), semnat la Atena la 16 aprilie 2003 și ratificat de Republica Polonă la 23 iulie 2003, prevede:

„Prin derogare de la alineatul (2), instituțiile Uniunii pot adopta, înainte de aderare, măsurile prevăzute [la articolul 41 din Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, Republicii Estonia, Republicii Cipru, Republicii Letonia, Republicii Lituania, Republicii Ungare, Republicii Malta, Republicii Polone, Republicii Slovenia și Republicii Slovace și adaptările tratatelor care stau la baza Uniunii Europene (JO 2003, L 236, p. 33, denumit în continuare „Actul de aderare din 2003”), anexat la Tratatul de aderare]. Măsurile respective intră în vigoare numai sub rezerva și de la data intrării în vigoare a [Tratatului de aderare].”

- 3 Articolul 41 din Actul de aderare din 2003 prevede:

„Dacă sunt necesare măsuri tranzitorii pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul care rezultă din aplicarea politicii agricole comune în condițiile prevăzute în [Actul de aderare din 2003], Comisia adoptă aceste măsuri în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 42 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1260/2001 al Consiliului [din 19 iunie 2001] privind organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului [JO L 178, p. 1] sau, după caz, la articolele corespunzătoare din alte regulamente privind organizarea piețelor agricole sau în cadrul procedurii de comitologie prevăzute de legislația aplicabilă. Măsurile tranzitorii prevăzute în prezentul articol pot fi adoptate pe parcursul unei perioade de trei ani de la data aderării și nu trebuie aplicate după această perioadă. Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei și după consultarea Parlamentului European, poate prelungi această perioadă.

[...]”

- 4 Capitolul 4 din anexa IV la Actul de aderare aferentă listei prevăzute la articolul 22 din acesta din urmă, intitulat „Agricultura”, prevede la punctele 1 și 2:

„1. Stocurile publice deținute la data aderării de către noile state membre și provenite în urma politicilor acestora de sprijinire a pieței sunt preluate de Comunitate la valoarea rezultată din aplicarea articolului 8 din Regulamentul (CEE) nr. 1883/78 al Consiliului [din 2 august 1978] de stabilire a normelor generale pentru finanțarea intervențiilor din Fondul european de orientare și garantare agricolă, secțiunea «Garantare» [JO L 216, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 3, p. 31]. Aceste stocuri sunt preluate numai cu condiția ca intervenția publică pentru produsele în cauză să fie prevăzută în normele comunitare și ca stocurile să îndeplinească cerințele comunitare privind intervențiile.

2. Orice stoc de produse, fie privat, fie public, aflat în liberă circulație la data aderării pe teritoriiul noilor state membre și care depășește cantitatea ce ar putea fi considerată a constitui un report normal de stocuri trebuie eliminat pe cheltuiala noilor state membre.”

- 5 Capitolul 5 din anexa menționată, intitulat „Uniunea vamală”, prevede:

„[...]

Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 [al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58)] și Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 [al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului nr. 2913/92 (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3)] se aplică noilor state membre sub rezerva următoarelor dispoziții specifice:

1. Sub rezerva articolului 20 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92, mărfurile care, la data aderării, se află în depozite provizorii sau se află sub incidența unuia dintre regimurile sau procedurile menționate la articolul 4 alineatul (15) litera (b) și la articolul (16) literele (b)-(g) din acest regulament în Comunitatea extinsă sau care se află în curs de transportare pe teritoriul Comunității extinse după ce au făcut obiectul formalităților de export sunt scutite de taxele vamale și de alte măsuri vamale la punerea în liberă circulație, cu condiția ca una dintre următoarele dovezi să fie prezentate:

[...]”

Regulamentul nr. 1972/2003

- 6 La 10 noiembrie 2003, Comisia a adoptat Regulamentul nr. 1972/2003, care instituie printre altele, în esență și în ceea ce privește prezentul litigiu, un sistem de taxare a anumitor produse agricole, prin derogare, cu caracter tranzitoriu, de la normele comunitare aplicabile în mod obișnuit.

- 7 Astfel, articolul 3 din regulamentul menționat prevede:

„Regimul suspensiv

(1) Prezentul articol se aplică prin derogare de la anexa IV capitolul 5 din [A]ctul de aderare [din 2003] și de la articolele 20 și 214 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 [...]

(2) Produsele enumerate în articolul 4 alineatul (5) care au fost puse în liberă circulație înainte de 1 mai 2004 în Comunitatea celor 15 sau într-un nou stat membru și care, la 1 mai 2004, sunt depozitate temporar sau țin de una din destinațiile vamale sau de regimurile vamale prevăzute în articolul 4 alineatul (15) litera (b) și alineatul (16) literele (b)-(g) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 în Comunitatea extinsă sau care sunt transportate în interiorul Comunității extinse după ce au îndeplinit formalitățile de export sunt supuse dreptului de import *erga omnes* care se aplică în ziua punerii în liberă circulație.

Primul paragraf nu se aplică produselor exportate din Comunitatea celor 15, atunci când importatorul face dovada că nu a fost solicitată nicio restituire la export pentru produsele țării exportatoare. La cererea importatorului, exportatorul se asigură că autoritatea competentă aplică o notă pe declarația de export care să certifice că nu s-a solicitat nicio restituire la export pentru produsele țării exportatoare.

[...]"

8 Articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003 prevede:

„Taxarea mărfurilor puse în liberă circulație

(1) Fără a aduce atingere anexei IV capitolul 4 din Actul de aderare [din 2003] și cu condiția ca nicio altă legislație mai severă să nu se aplice la nivel intern, noile state membre aplică taxe deținătorilor de stocuri excedentare de produse puse în liberă circulație la 1 mai 2004.

(2) Pentru a stabili stocurile excedentare ale fiecărui deținător, noile state membre iau în special în considerare:

- (a) media stocurilor disponibile în cursul anilor care preced aderarea;
- (b) fluxurile comerciale existente în cursul anilor care preced aderarea;
- (c) împrejurările care au determinat crearea stocurilor.

Noțiunea de stocuri excedentare se aplică produselor importate în noile state membre sau originare din aceste state. Noțiunea de stocuri excedentare se aplică, de asemenea, produselor destinate pieței noilor state membre.

[...]

(3) Valoarea taxei prevăzute în alineatul (1) se determină în funcție de dreptul de import *erga omnes* care se aplică la 1 mai 2004. Taxa colectată de către autoritățile naționale se varsă la bugetul național al noului stat membru.

[...]

(5) Prezentul articol se aplică produselor încadrate la următoarele coduri NC:

[...]

— în cazul Poloniei:

0201 30 00, 0202 30 90, 0203 11 10, 0203 21 10, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1517, 1702 30 [(cu excepția codului 1702 30 10)], 1702 40 [(cu excepția codului 1702 40 10)], 1702 90 [(numai pentru codurile 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 și 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 20.

[...]

(6) Comisia poate adăuga produse la lista stabilită în alineatul (5) sau le poate elimina din aceasta.”

- 9 Potrivit articolului 10 din Regulamentul nr. 1972/2003:

„Prezentul regulament intră în vigoare la data intrării în vigoare și sub rezerva intrării în vigoare a Tratatului de aderare [...]

Se aplică până la 30 aprilie 2007.”

- 10 Regulamentul nr. 735/2004 a introdus, printre altele, în ceea ce privește Republica Polonă, în lista de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, șapte produse incluse la pozițiile NC 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 și 2008 30 75. Regulamentul nr. 735/2004 a modificat numai lista în cauză, nu și textul celorlalte dispoziții ale Regulamentului nr. 1972/2003 care sunt contestate în cadrul prezentei cauze.

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 11 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 iunie 2004, Republica Polonă a introdus, în temeiul articolului 230 CE, o acțiune în anularea articolului 3 și a articolului 4 alineatul (3) și alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 735/2004.
- 12 În susținerea acțiunii formulate, care era divizată în patru părți, Republica Polonă a invocat zece motive, întemeiate pe încălcarea principiului liberei circulații a mărfurilor, a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate, a principiului protecției încrederii legitime, a principiului proporționalității, precum și pe lipsa de competență a Comisiei, pe încălcarea articolelor 22 și 41 din Actul de aderare din 2003, pe lipsa sau pe insuficiența motivării și pe un abuz de putere.
- 13 În memoriul în apărare, Comisia a susținut că această acțiune a fost introdusă cu depășirea termenului.
- 14 Prin hotărârea atacată, Tribunalul, întrunit în cameră extinsă, a declarat inadmisibilă partea acțiunii menționate care privea Regulamentul nr. 1972/2003.
- 15 După ce a reținut că termenul de două luni pentru introducerea acțiunii, prevăzut la articolul 230 al cincilea paragraf CE, trebuia calculat de la data publicării Regulamentului nr. 1972/2003 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, și anume de la 11 noiembrie 2003, Tribunalul a considerat, ținând seama de diferitele termene de procedură, că termenul total prevăzut pentru introducerea unei acțiuni în anulare împotriva Regulamentului nr. 1972/2003 expirase la 4 februarie 2004 la miezul nopții.
- 16 Dat fiind că acțiunea Republicii Polone a fost introdusă la 28 iunie 2004, Tribunalul a declarat această acțiune tardivă în ceea ce privește partea cererii având ca obiect anularea Regulamentului nr. 1972/2003.
- 17 În schimb, în ceea ce privește partea acțiunii introduse de Republica Polonă referitoare la Regulamentul nr. 735/2004, aceasta a fost recunoscută ca admisibilă de Tribunal, în condițiile în care poate fi interpretată ca fiind o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune, în cazul acestui stat membru, șapte produse suplimentare aceluiași măsuri precum cele instituite inițial prin Regulamentul nr. 1972/2003 pentru alte produse.
- 18 Cu toate acestea, cu privire la fond, Tribunalul a respins toate motivele invocate.
- 19 În consecință, acțiunea a fost respinsă în întregime.

Concluziile părților

- 20 Prin recursul formulat, Republica Polonă solicită Curții anularea hotărârii atacate, precum și a articolului 3 și a articolului 4 alineatul (3) și alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 735/2004.

- 21 Comisia Europeană solicită Curții respingerea recursului și obligarea Republicii Polone la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

Considerații introductive

- 22 Răspunzând la fiecare dintre motivele invocate de Republica Polonă în susținerea recursului formulat, Comisia susține, cu titlu introductiv, inadmisibilitatea unora dintre aceste motive, întrucât se întemeiază pe aceleași argumente care au fost prezentate în cererea introductivă și nu precizează în mod clar de ce hotărârea tribunalului ar fi eronată.
- 23 Trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 256 TFUE și cu articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, recursul se limitează la chestiuni de drept și trebuie să fie întemeiat pe motive care privesc lipsa de competență a Tribunalului, neregularități ale procedurii în fața Tribunalului care aduc atingere intereselor recurentului sau încălcarea dreptului Uniunii de către Tribunal (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iunie 1994, Comisia/Brazzelli Lualdi și alții, C-136/92 P, Rec., p. I-1981, punctul 47).
- 24 În consecință, Tribunalul este singurul competent să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile aflate la dosar care i-au fost prezentate, precum și să aprecieze elementele de probă reținute. Constatarea acestor fapte și aprecierea acestor elemente nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării lor, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 2 octombrie 2001, BEI/Hautem, C-449/99 P, Rec., p. I-6733, punctul 44, și Hotărârea din 21 septembrie 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Comisia, C-105/04 P, Rec., p. I-8725, punctele 69 și 70).
- 25 În plus, din articolul 256 TFUE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții, precum și din articolul 112 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Curții rezultă că un recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere (a se vedea în special Hotărârea din 4 iulie 2000, Bergaderm și Goupil/Comisia, C-352/98 P, Rec., p. I-5291, punctul 34, Hotărârea din 6 martie 2003, Interporc/Comisia, C-41/00 P, Rec., p. I-2125, punctul 15, și Hotărârea din 12 septembrie 2006, Reynolds Tobacco și alții/Comisia, C-131/03 P, Rec., p. I-7795, punctul 49).
- 26 Prin urmare, nu îndeplinește cerințele de motivare ce rezultă din aceste dispoziții un recurs care se limitează la a repeta sau la a reproduce textual motivele și argumentele care au fost prezentate în fața Tribunalului, inclusiv cele întemeiate pe fapte respinse expres de această instanță (a se vedea în special Hotărârea Interporc/Comisia, citată anterior, punctul 16). Astfel, un asemenea recurs constituie în realitate o cerere prin care se urmărește o simplă reexaminare a cererii introductive depuse la Tribunal, ceea ce nu este de competența Curții (a se vedea în special Hotărârea Reynolds Tobacco și alții/Comisia, citată anterior, punctul 50).
- 27 Cu toate acestea, dacă un recurent contestă interpretarea sau aplicarea dreptului Uniunii de către Tribunal, aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi rediscutate în cadrul procedurii de recurs (Hotărârea din 13 iulie 2000, Salzgitter/Comisia, C-210/98 P, Rec., p. I-5843, punctul 43). Într-adevăr, dacă un recurent nu ar putea să se bazeze astfel în recurs pe motive și pe argumente utilizate deja în fața Tribunalului, procedura recursului ar fi lipsită de o parte din sensul său (Hotărârea Interporc/Comisia, citată anterior, punctul 17).
- 28 Or, în speță, recursul urmărește, în esență, repunerea în discuție a poziției Tribunalului cu privire la mai multe chestiuni de drept care i-au fost prezentate în primă instanță în ceea ce privește, pe de o parte, admisibilitatea acțiunii introduse de Republica Polonă ținând seama, printre altele, de dreptul la

o protecție jurisdicțională efectivă și, pe de altă parte, legalitatea anumitor măsuri tranzitorii în domeniul agricol, în special în lumina articolului 41 din Actul de aderare din 2003 și a diferitor principii generale ale dreptului Uniunii. Astfel, întrucât recursul în cauză cuprinde indicații precise privind aspectele criticate din hotărârea atacată, precum și motivele și argumentele pe care se întemeiază, acesta nu poate fi declarat inadmisibil în totalitate.

- 29 Admisibilitatea argumentelor specifice prezentate în susținerea diferitor motive ale recursului trebuie analizată în lumina criteriilor menționate anterior.

Cu privire la admisibilitatea acțiunii în primă instanță în măsura în care urmărea anularea Regulamentului nr. 1972/2003

- 30 Republica Polonă invocă cinci motive în susținerea recursului său îndreptat împotriva hotărârii atacate în măsura în care aceasta a declarat inadmisibile concluziile sale prin care se solicita anularea Regulamentului nr. 1972/2003 pentru motivul că acțiunea fusese introdusă tardiv. Aceste motive sunt întemeiate, în primul rând, pe o publicare incompletă a Regulamentului nr. 1972/2003, în al doilea rând, pe o interpretare eronată a articolului 230 al patrulea paragraf CE, în al treilea rând, pe o încălcare a principiilor constitutive ale unei comunități de drept și a principiului protecției jurisdicționale efective, în al patrulea rând, pe o încălcare a principiilor solidarității și bunei-credințe, precum și a normelor de procedură și, în al cincilea rând, pe nemotivare.
- 31 Trebuie examinat de la bun început al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiilor constitutive ale unei comunități de drept și a principiului protecției jurisdicționale efective.

Cu privire la al treilea motiv

— Argumentele părților

- 32 Republica Polonă susține că, prin declararea acțiunii sale în anulare ca fiind în parte inadmisibilă, Tribunalul a lipsit noile state membre de dreptul de a supune controlului jurisdicțional, în temeiul articolului 230 al doilea paragraf CE, dispozițiile Regulamentului nr. 1972/2003, în pofida faptului că acest regulament le era adresat în calitatea lor de state membre.
- 33 După ce amintește că aplicarea strictă a reglementărilor comunitare referitoare la termenele procedurale este impusă de cerința securității juridice și de necesitatea de a evita orice discriminare sau orice tratament arbitrar în cadrul administrării justiției, Republica Polonă consideră că o astfel de aplicare nu poate totuși justifica o inegalitate în ceea ce privește protecția jurisdicțională, care ar rezulta din faptul că noile state membre nu ar putea contesta legalitatea Regulamentului nr. 1972/2003 în calitatea lor de state membre, chiar dacă sunt în mod special afectate de acest regulament.
- 34 Pentru a susține motivul invocat, Republica Polonă se întemeiază, pe de o parte, pe Hotărârea din 23 aprilie 1986, Les Verts/Parlamentul European (294/83, Rec., p. 1339, punctul 23), din care ar rezulta că Comunitatea Economică Europeană este o comunitate de drept, întrucât nici statele sale membre, nici instituțiile sale nu se pot sustrage controlului conformității actelor pe care le adoptă cu carta constituțională fundamentală pe care o constituie Tratatul CE. Pe de altă parte, Republica Polonă se referă la Concluziile prezentate de avocatul general Poiares Maduro în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 23 octombrie 2007, Polonia/Consiliul (C-273/04, Rep., p. I-8925, punctul 50), pentru a conchide că Tribunalul a încălcat în mod flagrant principiile constitutive ale unei comunități de drept și principiul protecției jurisdicționale efective.
- 35 Comisia susține că, prin respingerea ca inadmisibilă a unei acțiuni introduse tardiv, Tribunalul nu a încălcat nici principiul protecției jurisdicționale efective, nici principiile constitutive ale unei comunități de drept. În plus, contrar susținerilor Republicii Polone, faptul că aceasta din urmă a

trecut de la statutul de reclamantă la cel de reclamantă privilegiată ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de aderare și a Actului de aderare din 2003 nu ar permite derogarea de la principiul potrivit căruia termenele procedurale trebuie să facă obiectul unei aplicări stricte.

— Aprecierea Curții

- 36 Prin intermediul acestui motiv, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a respins argumentul său potrivit căruia Regulamentul nr. 1972/2003 a fost adresat tuturor statelor membre, inclusiv Republicii Polone, astfel încât aceasta din urmă trebuia să îl poată ataca inclusiv în calitate de reclamantă în temeiul articolului 230 al doilea paragraf CE.
- 37 În această privință, Tribunalul a arătat mai întâi, la punctul 46 din hotărârea atacată, că, deși Actul de aderare din 2003 prevede în mod specific posibilitatea instituțiilor comunitare de a adopta anumite măsuri între data semnării acestui act și data aderării noilor state membre, actul în cauză nu prevede totuși nicio derogare de la sistemul de control al legalității actelor comunitare.
- 38 În continuare, la punctul 47 din această hotărâre, Tribunalul a amintit, referindu-se la Hotărârea din 15 ianuarie 1987, Misset/Consiliul (152/85, Rec., p. 223, punctul 11), că reglementările comunitare privind termenele procedurale sunt de strictă aplicare.
- 39 În sfârșit, la punctul 48 din hotărârea menționată, Tribunalul a considerat că, „dacă argumentul Republicii Polone ar trebui înțeles în sensul că aceasta considera că trebuia să aștepte obținerea calității de stat membru pentru a putea formula acțiunea, este necesar să se sublinieze că termenul prevăzut la articolul 230 CE pentru introducerea unei acțiuni este de aplicare generală” și că „[a]cesta nu necesita, în ceea ce privește Republica Polonă, calitatea de stat membru”. Tribunalul a mai arătat că „[a]cest termen pentru introducerea unei acțiuni se aplic[a] în orice caz în ceea ce privește Republica Polonă în calitatea acesteia de persoană juridică”.
- 40 Pentru a clarifica aspectul dacă Republica Polonă putea să atace în mod valabil Regulamentul nr. 1972/2003 în calitate de reclamantă în temeiul articolului 230 al doilea paragraf CE, trebuie amintit că articolul 2 alineatul (3) din Tratatul de aderare prevede în mod expres posibilitatea instituțiilor Uniunii de a adopta anumite măsuri înainte de aderare.
- 41 Printre aceste măsuri se numără în special articolul 41 din Actul de aderare din 2003, în temeiul căruia Comisia este abilitată să adopte toate dispozițiile tranzitorii care sunt necesare pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul care rezultă din aplicarea politicii agricole comune.
- 42 Regulamentul nr. 1972/2003 a fost adoptat în temeiul acestui articol și face parte dintre actele a căror adoptare este condiționată de aderare, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 27 din Concluziile prezentate în cauza în care se pronunță hotărârea de astăzi, Polonia/Comisia (C-336/09 P).
- 43 Întrucât a fost adoptat între data semnării Tratatului de aderare și a Actului de aderare din 2003, pe de o parte, și data intrării în vigoare a acestora, pe de altă parte, Regulamentul nr. 1972/2003 se distinge, prin urmare, de celelalte dispoziții ale acquis-ului comunitar care erau deja în vigoare la data semnării Tratatului de aderare și a Actului de aderare menționate.
- 44 În plus, în pofida faptului că Regulamentul nr. 1972/2003 a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* înainte de aderarea noilor state membre, este cert că măsurile stabilite prin regulamentul în cauză erau menite să se aplice cu prioritate acestor noi state membre începând de la data aderării lor la Uniune. Astfel, conform articolului 10 din regulamentul menționat, acesta a produs efecte numai de la data intrării în vigoare și sub rezerva intrării în vigoare a Tratatului de aderare.
- 45 După cum a arătat și avocatul general la punctele 39 și 40 din Concluziile prezentate referitor la hotărârea de astăzi, Polonia/Comisia, citată anterior, din cele de mai sus rezultă că noile state membre au fost afectate de dispozițiile Regulamentului nr. 1972/2003 în calitatea lor de state membre numai la momentul aderării și că în această calitate trebuiau să poată ataca dispozițiile menționate.

- 46 În speță, se constată că, având în vedere data publicării Regulamentului nr. 1972/2003 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care este 11 noiembrie 2003, termenul de două luni pentru introducerea unei acțiuni prevăzut la articolul 230 CE expirase înainte ca Republica Polonă să dobândească, la data aderării sale la Uniune, respectiv la 1 mai 2004, calitatea de stat membru.
- 47 Prin urmare, noile state membre se aflau în imposibilitatea de a introduce în termenul prevăzut, în calitate de reclamante în temeiul articolului 230 al doilea paragraf CE, acțiuni împotriva actelor adoptate pe baza articolului 2 alineatul (3) din Tratatul de aderare.
- 48 Or, trebuie amintit că Uniunea este o uniune de drept în care actele instituțiilor sale sunt supuse controlului conformității în special cu tratatul și cu principiile generale de drept (a se vedea Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia, C-402/05 P și C-415/05 P, Rep., p. I-6351, punctul 281, și Hotărârea din 29 iunie 2010, E și F, C-550/09, Rep., p. I-6213, punctul 44).
- 49 Aceste principii constituie însuși temeiul acestei uniuni și respectarea lor implică, astfel cum prevede expres în prezent articolul 4 alineatul (2) TUE, ca noile state membre să fie tratate în mod egal cu vechile state membre.
- 50 Prin urmare, noile state membre trebuie să aibă un drept la acțiune, în calitate de reclamante în temeiul articolului 230 al doilea paragraf CE, împotriva tuturor actelor care, similar celui care este contestat în speță, sunt adoptate în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Tratatul de aderare și care le afectează în calitatea lor de state membre.
- 51 Dat fiind că această calitate nu a fost dobândită de noile state membre decât la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare și a Actului de aderare din 2003, trebuie să se rețină că, în privința acestor state, termenul pentru introducerea unei acțiuni prevăzut la articolul 230 al cincilea paragraf CE nu a curs, în ceea ce privește actele de tipul celui care este în cauză în speță, decât începând de la această dată, respectiv de la 1 mai 2004.
- 52 Prin urmare, în mod eronat a considerat Tribunalul, în pofida contextului special al prezentei cauze, că introducerea acțiunii prevăzute la articolul 230 CE nu necesita calitatea de stat membru în ceea ce privește Republica Polonă și a dedus din aceasta că acțiunea introdusă de acest stat membru la 28 iunie 2004 împotriva Regulamentului nr. 1972/2003 era tardivă și, în consecință, inadmisibilă.
- 53 Din cele de mai sus rezultă că al treilea motiv trebuie considerat întemeiat.
- 54 Prin urmare, trebuie să se constate că, întrucât a declarat inadmisibilă acțiunea în anulare formulată de Republica Polonă în ceea ce privește Regulamentul nr. 1972/2003, hotărârea atacată este afectată de o eroare de drept.
- 55 Cu toate acestea, dat fiind că, în cadrul analizei motivelor invocate împotriva Regulamentului nr. 735/2004, Tribunalul a examinat și motivele de fond invocate împotriva Regulamentului nr. 1972/2003, eroarea de drept constatată la punctul anterior din prezenta hotărâre nu poate conduce la anularea hotărârii atacate.
- 56 Astfel, este cert că motivele invocate în cererea introductivă împotriva Regulamentului nr. 735/2004 erau identice cu cele invocate împotriva Regulamentului nr. 1972/2003 și că, în hotărârea atacată, Tribunalul a analizat toate motivele invocate.
- 57 În consecință, revine Curții sarcina de a examina, în etapa recursului, motivele invocate de Republica Polonă împotriva constatărilor referitoare la fond cuprinse în hotărârea atacată.

Cu privire la hotărârea atacată în măsura în care aceasta a respins pe fond concluziile acțiunii prin care se solicita anularea Regulamentului nr. 735/2004

- 58 Recursul formulat împotriva hotărârii atacate în măsura în care aceasta a respins pe fond concluziile acțiunii prin care se solicita anularea Regulamentului nr. 735/2004 se divizează în trei părți și cuprinde opt motive.

- 59 Prima dintre aceste părți se referă la hotărârea atacată criticând faptul că aceasta a respins cererea de anulare a Regulamentului nr. 735/2004 în măsura în care acesta din urmă supune șapte categorii de produse originare din Polonia măsurii prevăzute la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003. În această parte a recursului, Republica Polonă invocă două motive (primul și al doilea motiv).
- 60 A doua parte a recursului se referă la hotărârea atacată criticând faptul că aceasta a respins cererea de anulare a regulamentului menționat în măsura în care acesta din urmă adaugă șapte categorii de produse originare din Polonia la lista de produse prevăzută la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003. În această parte a recursului, Republica Polonă invocă un singur motiv (al treilea motiv).
- 61 A treia parte a recursului se referă la hotărârea atacată criticând faptul că aceasta a respins cererea de anulare a Regulamentului nr. 735/2004 în măsura în care acesta din urmă supune șapte categorii de produse măsurii prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003. În această parte a recursului, Republica Polonă invocă cinci motive (motivele al patrulea-al optulea).

Cu privire la primul motiv

— Argumentele părților

- 62 Prin intermediul primului motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 41 din Actul de aderare din 2003 și a principiului proporționalității, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a considerat că valoarea taxei aplicate stocurilor excedentare, prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003, este adecvată și indispensabilă pentru realizarea obiectivelor urmărite prin măsura tranzitorie în litigiu.
- 63 Republica Polonă susține, mai întâi, că o taxă care să corespundă diferenței dintre diferitele taxe vamale ar fi fost suficientă pentru a realiza obiectivele prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003. Valoarea taxei aplicate stocurilor excedentare, prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003, ar depăși quantumul maxim definit de avocatul general Mischo la punctul 58 din Concluziile prezentate în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii din 15 ianuarie 2002, Weidacher (C-179/00, Rec., p. I-501), din care ar rezulta că principiul proporționalității este respectat dacă taxa neutralizează avantajele speculative și îl plasează pe titularul de stocuri excedentare pe o poziție de egalitate cu ceilalți agenți economici. Or, în speță, taxa ar cuprinde un element suplimentar de sancționare și ar avea ca efect plasarea acestui titular pe o poziție concurențială defavorabilă în raport cu cea a agenților economici din vechile state membre. Potrivit Republicii Polone, Tribunalul ar fi modificat, fără nicio justificare, criteriul reținut de Hotărârea Weidacher, citată anterior, în ceea ce privește aplicarea principiului proporționalității.
- 64 În continuare, Republica Polonă susține că valoarea taxei prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 nu putea să contribuie la realizarea unor obiective de prevenire, în ceea ce privește produsele adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004, având în vedere data instituirii acesteia, respectiv cu 11 zile înainte de aderarea la Uniune. Republica Polonă subliniază că, în ceea ce privește quantumul taxei în litigiu, Tribunalul a reținut drept justificare principală necesitatea de a preveni și de a descuraja constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională. Or, având în vedere data adoptării Regulamentului nr. 735/2004 și ca urmare a ciclului lung de producție agricolă, necesitatea de a preveni și de a descuraja constituirea de stocuri excedentare nu putea să justifice quantumul taxei în cauză. În orice caz, potrivit Republicii Polone, raționamentul Tribunalului este lipsit de logică, în sensul că obiectivele de prevenire și de descurajare nu ar fi realizabile decât pentru viitor și nu ar fi aplicabile stocurilor deja produse și constituite.
- 65 În sfârșit, Republica Polonă consideră că în mod eronat Tribunalul nu a constatat lipsa evidentă a unei legături între valoarea taxei aplicate stocurilor excedentare, prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003, și obiectivele prevăzute de acest regulament. Astfel, chiar presupunând că

această taxă ar putea avea un caracter descurajator, Republica Polonă susține că nu există nicio legătură între quantumul taxei în cauză și riscul de speculație. În ceea ce privește produsele importate în Polonia înainte de aderare, acest quantum nu ar corespunde taxei la import comunitare, ci diferenței dintre taxele la import comunitare și taxele la import poloneze. Republica Polonă subliniază că exact aceasta este abordarea care a fost reținută cu ocazia extinderii ulterioare a Uniunii care a implicat Republica Bulgaria și România. În plus, în ceea ce privește producția națională, profitul speculativ ar corespunde, contrar celor reținute de Tribunal la punctul 115 din hotărârea atacată, diferenței dintre taxa la import comunitară și costurile producției naționale suplimentare, care ar putea varia semnificativ în funcție de produs.

- 66 Comisia pune concluzii în sensul inadmisibilității primului motiv, susținând că Republica Polonă se limitează, în esență, să repete ceea ce a invocat deja în primă instanță.
- 67 În subsidiar, referitor la quantumul maxim al taxei în cauză, Comisia consideră că Tribunalul a subliniat în mod întemeiat că avocatul general Mischo, în Concluziile prezentate în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Weidacher, citată anterior, s-a limitat la analiza măsurilor instituite în perspectiva extinderii Uniunii care a avut loc în 1995 și că, în ceea ce privește principiul proporționalității, această hotărâre nu stabilește niciun nivel maxim pentru quantumul taxelor aplicate stocurilor excedentare.
- 68 Cu privire la data instituirii acestei taxe, după ce a amintit că posibilitatea de a extinde lista produselor ca urmare a evoluției situației pieței este expres prevăzută de Regulamentul nr. 1972/2003, Comisia consideră că produsele menționate în Regulamentul nr. 735/2004 au fost adăugate în termenele prevăzute.
- 69 În ceea ce privește raportul dintre quantumul taxei menționate și riscul de speculație, Comisia susține că Tribunalul a reținut în mod întemeiat că neutralizarea câștigurilor speculative nu era singurul obiectiv urmărit prin regulamentele în cauză și că o taxă care să corespundă diferenței dintre taxele vamale comunitare și cele în vigoare în Polonia nu ar fi avut un efect descurajator asupra constituirii de stocuri excedentare rezultate din producția națională.

— Aprecierea Curții

- 70 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că, contrar celor aparent susținute de Comisie, primul motiv de fond invocat de Republica Polonă nu se limitează la a reproduce argumentația prezentată în primă instanță. Dimpotrivă, Republica Polonă invită Curtea să își exercite controlul asupra condițiilor în care Tribunalul a interpretat și a aplicat principiul proporționalității.
- 71 În această privință, trebuie subliniat că, în conformitate cu jurisprudența Curții și astfel cum a arătat, în mod întemeiat, Tribunalul la punctul 106 din hotărârea atacată, atunci când exercită competențele pe care Consiliul sau chiar autorii Actului de aderare i le conferă în domeniul politicii agricole comune, pentru executarea normelor pe care le stabilește, Comisia poate fi pusă în situația de a exercita o largă putere de apreciere, astfel încât numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în acest domeniu, în raport cu obiectivul pe care instituția competentă urmărește să îl atingă, poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri (a se vedea Hotărârea Weidacher, citată anterior, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 72 Rezultă că, în ceea ce privește analiza principiului proporționalității, Tribunalul este chemat să verifice numai dacă determinarea quantumului taxei aplicate stocurilor excedentare prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003, și anume taxa la import *erga omnes* aplicabilă la 1 mai 2004, nu depășește în mod vădit ceea ce este necesar pentru a atinge obiectivele urmărite de Comisie.
- 73 În ceea ce privește, în primul rând, argumentul invocat de Republica Polonă și referitor la quantumul maxim al taxei aplicate stocurilor excedentare, întemeiat pe Hotărârea Weidacher, citată anterior, Tribunalul a stabilit următoarele:

„108 Republica Polonă invocă în susținerea afirmațiilor sale Hotărârea Weidacher, [citată anterior] [...] Această hotărâre ar fi confirmat opinia avocatului general Mischo, exprimată [la punctul 58 din] Concluziile prezentate în cauza în care s-a pronunțat hotărârea menționată [...], potrivit căreia sistemul de taxare în cauză nu încalca principiul proporționalității, întrucât nu ducea decât la dispariția unui avantaj nejustificat, fără a penaliza însă deținătorul stocului [...]

- 109 Trebuie subliniat că, spre deosebire de ceea ce este prevăzut în cazul taxei în litigiu, cuantumul taxei analizate în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Weidacher, [citată anterior] [...], corespundea diferenței dintre taxele la import comunitare și cele în vigoare în noile state membre de atunci. Acesta este motivul pentru care avocatul general Mischo putea să se limiteze la a considera că această taxă urmărea să facă să dispară orice interes al agenților economici din respectivele state de a specula în perspectiva extinderii Uniunii Europene în 1995, cumpărând, înaintea acestei date, produse agricole supuse unei taxe la import mai reduse decât taxa la import comunitară, pentru a le vinde apoi în cadrul Comunității extinse.
- 110 Cu toate acestea, pe baza celor prezentate anterior, nu se poate anticipa care este răspunsul la întrebarea dacă aplicarea unei taxe cu un cuantum mai ridicat ar putea fi de asemenea considerată proporțională în raport cu obiectivul urmărit.
- 111 În această privință, trebuie subliniat că, spre deosebire de ceea ce susține Republica Polonă, obiectivul pe care Comisia intenționează să îl atingă prin aplicarea taxei în litigiu nu este numai prevenirea constituirii, în scopuri speculative, de stocuri formate din produsele în cauză provenind din comerț, ci pur și simplu prevenirea constituirii de stocuri excedentare, adică de stocuri care nu fac parte din rezervele obișnuite aflate în noile state membre. Acest fapt reiese în mod clar din considerentul (3) al Regulamentului nr. 1972/2003. Astfel, în acest considerent se afirmă că, deși devierile traficului comercial care ar putea perturba organizarea comună a piețelor se referă adesea la produsele deplasate în mod artificial în vederea extinderii, stocurile excedentare pe care măsurile prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003 urmăresc să le combată pot de asemenea proveni din producția națională.
- 112 Trebuie de asemenea observat că abordarea urmată de Comisie este coerentă cu modul în care autorii Actului de aderare [din 2003] concep stocurile excedentare care trebuie eliminate pe cheltuiala noilor state membre. Astfel, din [cuprinsul punctelor] (1) și (2) [din capitolul] 4 din anexa IV la Actul de aderare [din 2003] reiese în mod clar că existența unor stocuri excedentare care provin din producția națională în noile state membre constituie un element care perturbă organizarea comună a piețelor agricole. Autorii Actului de aderare [din 2003] nu au limitat nicidecum obligația menționată anterior numai la stocurile care provin din comerț.”
- 74 Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept concluzionând, la punctul 110 din hotărârea atacată, că soluția la care a ajuns Curtea în Hotărârea Weidacher, citată anterior, nu poate permite să se anticipeze care va fi răspunsul la întrebarea dacă o taxă cu un cuantum mai ridicat ar putea fi de asemenea considerată proporțională în raport cu obiectivul urmărit.
- 75 Astfel, după ce a amintit, la punctul 109 din această hotărâre, că instituirea taxei care corespundea diferenței dintre taxele vamale comunitare și cele în vigoare în noile state membre, în discuție în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Weidacher, citată anterior, avea ca obiectiv prevenirea speculațiilor rezultate din comercializarea produselor în cauză de către agenții economici din noile state membre, Tribunalul a precizat, la punctul 111 din hotărârea atacată, că obiectivul urmărit de Regulamentul nr. 1972/2003 nu era numai prevenirea constituirii, în scopuri speculative, de stocuri formate din produsele în cauză provenind din comerț, ci prevenirea constituirii de stocuri excedentare ca atare, atât în privința produselor deplasate în mod artificial, cât și în privința celor care provin din producția națională.
- 76 Tribunalul a mai arătat că valoarea taxei în litigiu este coerentă cu concepția pe care autorii Actului de aderare din 2003 o aveau în ceea ce privește stocurile excedentare, din moment ce capitolul 4 din anexa IV la actul în cauză identifică existența în noile state membre a unor astfel de stocuri rezultate din producția națională ca un factor de perturbare a organizării comune a piețelor agricole.
- 77 Întrucât Republica Polonă susține că Tribunalul a modificat în mod nejustificat criteriul aplicat de Curte în Hotărârea Weidacher, citată anterior, deși acesta a arătat în detaliu, la punctele 109-112 din hotărârea atacată, în ce mod obiectivul urmărit de Regulamentul nr. 1972/2003 diferă de cel urmărit de reglementarea în discuție în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Weidacher, citată anterior, această susținere trebuie respinsă ca neîntemeiată.

78 În ceea ce privește, în al doilea rând, argumentul Republicii Polone potrivit căruia constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională nu era posibilă ca urmare a ciclului lung de producție în domeniul agricol, Tribunalul a stabilit următoarele:

„118 Cu toate acestea, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la temeinicia acestei din urmă afirmații, trebuie subliniat că Republica Polonă nu a demonstrat că nu ar fi putut fi constituite stocuri excedentare înainte de adoptarea Regulamentului nr. 735/2004. Or, în ceea ce privește produsele agricole al căror preț în noile state membre este inferior prețului din Comunitate, agenții economici stabiliți în statele menționate au un interes evident, începând de la data la care au considerat că este probabil că extinderea va avea loc la 1 mai 2004, ceea ce poate să se fi produs deja în cursul anului agricol care a precedat extinderea sau chiar înaintea acestuia, să își limiteze vânzările în statele lor de origine în vederea constituirii de rezerve pe care le vor putea apoi vinde pe piața comunitară extinsă.

119 Agenții economici menționați mai sus au de asemenea tot interesul să își orienteze exploatațiile către produsele în cazul cărora există cele mai mari diferențe de preț, precum și către produsele cele mai apte de a fi stocate, în detrimentul produselor în cauză ale căror prețuri prezintă cele mai mari asemănări la nivel comunitar și național. Și această din urmă operațiune ar putea genera o cantitate anormală de stocuri formate din produsele în cauză, ca urmare a unei creșteri a capacităților de producție disponibile înaintea extinderii.”

79 Din cele de mai sus, în special din expresia „fără a fi necesară pronunțarea cu privire la temeinicia acestei din urmă afirmații”, utilizată la începutul punctului 118 prima teză din hotărârea atacată, reiese că Tribunalul a considerat nerelevant argumentul Republicii Polone întemeiat pe lungimea ciclului de producție în domeniul agricol, din moment ce aceasta nu a prezentat niciun element de natură să demonstreze că nu ar fi putut fi constituite stocuri excedentare înainte de adoptarea Regulamentului nr. 735/2004.

80 Or, trebuie să se arate că, în cadrul prezentului recurs, Republica Polonă nu intenționează să repună în discuție motivul întemeiat pe lipsa de probe, care a determinat Tribunalul să respingă argumentul menționat, ci se limitează să reitereze același argument, astfel încât, pentru motivele prezentate la punctul 26 din prezenta hotărâre, acest motiv trebuie respins ca inadmisibil.

81 În orice caz, Tribunalul a explicat în detaliu, la punctele 118 și 119 din hotărârea atacată, în ce mod, în cursul anului agricol anterior extinderii sau chiar mai devreme, producătorii din noile state membre au putut să își limiteze vânzările în scopul de a constitui rezerve de produse sau să își extindă capacitățile de producție pentru anumite produse în scopul de a constitui stocuri în vederea aderării la Uniune.

82 În această privință, Republica Polonă susține că raționamentul urmat de Tribunal conține o contradicție, întrucât obiectivul de prevenire și de descurajare nu ar fi realizabil în ceea ce privește stocurile excedentare deja constituite.

83 Or, este suficient să se constate că analiza efectuată de Tribunal la punctele 118 și 119 din hotărârea atacată se referă la aprecierea faptelor, care, astfel cum reiese din jurisprudența citată la punctele 23 și 24 din prezenta hotărâre, cu excepția cazului în care faptele sau elementele de probă prezentate Tribunalului sunt denaturate, nu constituie o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții.

84 Întrucât Republica Polonă nu susține că ar fi avut loc o astfel de denaturare, acest argument trebuie de asemenea respins ca inadmisibil.

85 În ceea ce privește, în al treilea rând, argumentul Republicii Polone întemeiat pe lipsa unei legături între quantumul taxei aplicate stocurilor excedentare și riscul de speculație, Tribunalul a stabilit următoarele:

„114 [...] Republica Polonă susține că o taxă al cărei quantum este stabilit în funcție de o taxă care corespunde diferenței dintre taxele la import poloneze și comunitare la 30 aprilie 2004 ar fi suficientă pentru a evita riscul constituirii de stocuri excedentare. Cu toate acestea, chiar dacă o

astfel de taxă poate fi utilă pentru a preveni constituirea de stocuri excedentare ca urmare a importului, nu este nicidecum evident că aceasta este de asemenea suficientă pentru a preveni constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională.

- 115 Astfel, dacă importul produselor în cauză era supus, înainte de 1 mai 2004, unei taxe la import poloneze echivalente sau chiar superioare taxei la import comunitare ori dacă diferența dintre prețul acestora în Polonia și prețul acestora în Comunitate era atât de importantă încât nu ar fi putut fi compensată de o taxă care să corespundă diferenței dintre taxele vamale comunitare și poloneze, stabilirea cuantumului taxei în litigiu în funcție de o taxă care să corespundă acestei diferențe nu ar avea niciun efect descurajator în ceea ce privește constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională, astfel cum a admis chiar Republica Polonă în cadrul ședinței. Or, astfel de stocuri ar fi putut fi constituite de agenți economici stabiliți în noile state membre în perspectiva extinderii Uniunii Europene la 1 mai 2004 în special dacă, înaintea acestei date, prețul produselor în cauză era mai ridicat în Comunitate decât în Polonia sau dacă producția acestora în Comunitate era supusă unor limitări, stabilite în cadrul politicii agricole comune, având ca scop fixarea unui anumit nivel al producției totale.
- 116 Aceste stocuri excedentare provenite din producția națională, care nu ar fi supuse niciunei taxe, ar putea fi de natură să perturbe piața comunitară începând cu 1 mai 2004. În plus, Republica Polonă ar fi obligată să elimine stocurile în cauză în temeiul [capitolului] 4 din anexa IV la Actul de aderare [din 2003] și, prin urmare, agenții economici polonezi nu s-ar afla în mod necesar într-o situație mai bună în lipsa taxei în litigiu aplicate stocurilor excedentare constituite din produsele în cauză, în timp ce Republica Polonă ar pierde veniturile provenite din taxa respectivă și ar trebui să finanțeze eliminarea acestora.”
- 86 În ceea ce privește constituirea de stocuri excedentare ca urmare a importului, trebuie respins de la bun început argumentul Republicii Polone întemeiat pe lipsa unei legături între cuantumul taxei aplicate acestor stocuri și obiectivele prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003, precum și paralelismul făcut în această privință cu extinderea care a avut loc în 2007.
- 87 Astfel, din cuprinsul punctului 114 din hotărârea atacată reiese că, în ceea ce privește obiectivul de a preveni constituirea de stocuri excedentare ca urmare a importului, Tribunalul a recunoscut utilitatea unei taxe al cărei cuantum se determină în funcție de diferența dintre taxele la import poloneze și cele comunitare.
- 88 Cu toate acestea, în ceea ce privește constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională, Tribunalul a apreciat că utilitatea unei astfel de taxe nu era deloc evidentă.
- 89 În această privință, trebuie amintit că, după cum rezultă din cuprinsul punctului 115 din hotărârea atacată, chiar Republica Polonă a admis în fața Tribunalului că stabilirea cuantumului taxei aplicate stocurilor excedentare în funcție de o taxă care să corespundă diferenței dintre taxele vamale comunitare și cele poloneze nu ar avea niciun efect descurajator în ceea ce privește constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională.
- 90 Or, preconizând în cadrul prezentului recurs instituirea unei taxe al cărei cuantum ar fi stabilit în funcție de diferența dintre taxa la import comunitară și costurile variabile ale producției naționale, Republica Polonă nu numai că contrazice poziția pe care a adoptat-o în primă instanță, dar nici nu precizează în ce mod Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat că instituirea unei taxe al cărei cuantum este stabilit în funcție de taxa la import *erga omnes* aplicabilă la 1 mai 2004 nu depășește în mod vădit ceea ce este necesar pentru a preveni constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională.
- 91 Prin urmare, argumentul Republicii Polone trebuie respins ca neîntemeiat.

- 92 Din cele de mai sus rezultă că primul motiv trebuie respins ca fiind în parte inadmisibil și în parte neîntemeiat.

Cu privire la al doilea motiv

— Argumentele părților

- 93 Prin intermediul celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a considerat că taxa instituită la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 a fost stabilită pe baza unor criterii obiective de diferențiere.
- 94 Deși Republica Polonă recunoaște, după cum a arătat Tribunalul, că situația agriculturii din noile state membre era radical diferită de cea existentă în vechile state membre, aceasta consideră totuși că o astfel de afirmație generală nu poate fi suficientă pentru a exonera Comisia de obligația de a adopta măsuri în conformitate cu principiul nediscriminării. La punctul 129 din hotărârea atacată, Tribunalul s-ar fi limitat să confirme posibilitatea, necontestată de Republica Polonă, de a taxa stocurile excedentare în loc să examineze pe fond motivul întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării în ceea ce privește cuantumul taxelor aplicate stocurilor excedentare.
- 95 Potrivit Republicii Polone, constatarea Tribunalului de la punctul 134 din hotărârea atacată ar fi de asemenea eronată, întrucât factorii indicați de Comisie ar fi trebuit să influențeze nu doar lista produselor supuse taxelor aplicate stocurilor excedentare, ci și cuantumul acestor taxe.
- 96 Comisia consideră că motivul întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării nu este clar formulat, întrucât Republica Polonă pare să confunde principiul nediscriminării cu principiul proporționalității. Potrivit Comisiei, acest motiv este, în orice caz, neîntemeiat.

— Aprecierea Curții

- 97 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că formularea celui de al doilea motiv nu permite să se stabilească dacă Republica Polonă înțelege să critice măsurile adoptate de Comisie sau analiza efectuată în această privință de Tribunal.
- 98 În măsura în care, prin intermediul prezentului recurs, Republica Polonă reproșează Comisiei o încălcare a principiului nediscriminării, trebuie să se constate că această argumentație nu poate fi invocată în fața Curții, din moment ce constituie reproducerea argumentelor deja invocate în susținerea celui de al doilea motiv din a doua parte a acțiunii introduse la Tribunal și din moment ce acest stat membru încearcă în realitate să obțină o reexaminare a acțiunii sale de către Curte. Potrivit jurisprudenței citate la punctul 26 din prezenta hotărâre, o astfel de argumentație este inadmisibilă.
- 99 În ceea ce privește argumentul Republicii Polone potrivit căruia Tribunalul a omis să analizeze pe fond argumentația întemeiată pe încălcarea principiului nediscriminării în ceea ce privește cuantumul taxelor în litigiu, trebuie amintit că fragmentul criticat din hotărârea atacată se regăsește în partea raționamentului prin care Tribunalul a luat poziție față de pretinsa discriminare rezultată din diferența de tratament care există între agenții economici polonezi și cei stabiliți în Comunitate anterior datei de 1 mai 2004.
- 100 În partea menționată din hotărârea atacată, Tribunalul a stabilit următoarele:
- „128 Trebuie amintit în această privință că principiul nediscriminării între producătorii sau consumatorii din Comunitate, consacrat în domeniul organizării comune a piețelor agricole prin articolul 34 alineatul (2) al doilea paragraf CE, stabilește că situațiile comparabile nu trebuie să fie

tratate în mod diferit, iar situațiile diferite nu trebuie să fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv. Măsurile pe care le presupune organizarea comună a piețelor nu pot fi, așadar, diferențiate în funcție de regiuni și de alte condiții referitoare la producție sau la consum decât pe baza unor criterii obiective care să asigure o repartizare proporțională a avantajelor și a dezavantajelor între persoanele interesate, fără a distinge între teritoriile statelor membre (Hotărârea Curții din 20 septembrie 1988, Spania/Consiliul, 203/86, Rec., p. 4563, punctul 25).

- 129 Or, situația agriculturii din noile state membre era radical diferită de cea existentă în vechile state membre (Hotărârea Polonia/Consiliul, [citată anterior], punctul 87). Astfel, acestor două categorii de agenți economici li se aplicau, înaintea extinderii Uniunii Europene din 2004, norme, cote și mecanisme de sprijin al producției diferite. În plus, în timp ce instituțiile comunitare puteau împiedica formarea de stocuri excedentare în interiorul Comunității prin intermediul măsurilor specifice organizării comune a piețelor agricole, acestea nu puteau împiedica formarea de stocuri excedentare pe teritoriul viitoarelor state membre. Acesta este motivul pentru care [punctele] (1)-(4) [din capitolul] 4 din anexa IV la Actul de aderare [din 2003] [prevăd] obligația noilor state membre de a elimina pe cheltuiala lor stocurile lor excedentare, fără a prevedea însă o obligație corespunzătoare în ceea ce privește vechile state membre, fapt care a fost acceptat de Republica Polonă atunci când a semnat respectivul act.
- 130 Prin urmare, trebuie să se constate că situația agenților economici polonezi și cea a agenților economici stabiliți în Comunitate înainte de 1 mai 2004 nu pot fi considerate ca fiind comparabile.”
- 101 Astfel, făcând trimitere în special la constatarea la care Curtea ajunsese deja, în această privință, la punctul 87 din Hotărârea Polonia/Consiliul, citată anterior, Tribunalul a prezentat motivele pentru care situația agenților economici din noile state membre trebuia considerată ca fiind fundamental diferită de cea în care se aflau agenții economici din vechile state membre. Prin urmare, dat fiind că aceste două situații nu erau comparabile, instituirea unei taxe aplicate stocurilor excedentare numai pentru agenții economici din noile state membre nu constituia o discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate.
- 102 În aceste condiții, argumentul Republicii Polone potrivit căruia Tribunalul a omis să aplice principiul nediscriminării în ceea ce privește cuantumul taxelor în litigiu trebuie respins ca fiind neîntemeiat.
- 103 Astfel, din moment ce agenții economici din noile state membre erau supuși unor taxe aplicate stocurilor excedentare în timp ce cei din vechile state membre nu erau, nu se poate reproșa Tribunalului că nu a efectuat o comparație a cuantumurilor taxelor menționate.
- 104 În ceea ce privește argumentul Republicii Polone invocat împotriva punctului 134 din hotărârea atacată, trebuie amintit că acest punct se regăsește în partea raționamentului prin care Tribunalul a luat poziție față de pretinsa diferență de tratament al cărei obiect ar fi fost Republica Polonă în raport cu statele care au aderat la Uniune în 1995. În partea menționată, Tribunalul a stabilit următoarele:
- „132 Or, este suficient să se rețină în această privință că măsurile tranzitorii care trebuie adoptate în domeniul agricol cu ocazia fiecărei extinderi a Uniunii Europene trebuie să fie adaptate riscurilor concrete de perturbare pe piețele agricole pe care le poate presupune această extindere. Prin urmare, instituțiile nu sunt obligate să aplice măsuri tranzitorii echivalente în cadrul a două extinderi succesive.
- 133 În special, Comisia putea lua în considerare, printre diferențele existente între extinderile Uniunii Europene din 1995 și din 2004, faptul că scopul evitării apariției unor perturbări pe piața comunitară ca urmare a acumulării de stocuri excedentare era mai dificil de atins în 2004, din cauza mărimii piețelor noilor state membre în 2004 și a capacității de producție net superioare a

acestora, fapt pe care Comisia îl menționează în memoriile sale, fără ca acest aspect să fie contestat de Republica Polonă. În plus, și diferențele dintre prețurile din Comunitate și cele din noile state membre erau mai mari. Cumularea acestor două elemente făcea ca riscul de destabilizare a piețelor agricole să fie în mod considerabil mai important și justifica, în consecință, adoptarea unor măsuri tranzitorii mai severe.

- 134 În această privință, Republica Polonă susține că, dacă acești factori ar fi fost luați cu adevărat în considerare de Comisie în ceea ce privește stabilirea cuantumului taxei în litigiu, acesta ar fi trebuit să varieze în funcție de fiecare nou stat membru. Cu toate acestea, este evident că circumstanțele din fiecare nou stat membru au fost luate în considerare cu ocazia desemnării produselor cărora li se aplică taxa în litigiu, întrucât, potrivit articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1972/2003, respectiva listă este diferită pentru fiecare nou stat membru, ceea ce face ca argumentul Republicii Polone să nu fie întemeiat.”
- 105 Astfel, calificând drept „eronat” punctul 134 din hotărârea atacată, în realitate, Republica Polonă nu face decât să reproducă argumentul pe care îl invocase deja în fața Tribunalului, fără a lua în niciun fel poziție față de motivarea reținută de acesta din urmă, astfel încât argumentul în cauză trebuie respins ca inadmisibil, pentru motivele prezentate la punctul 26 din prezenta hotărâre.
- 106 Din cele de mai sus rezultă că al doilea motiv trebuie respins ca fiind în parte inadmisibil și în parte neîntemeiat.

Cu privire la al treilea motiv

— Argumentele părților

- 107 Prin intermediul celui de al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 41 din Actul de aderare din 2003 și a principiului proporționalității, Republica Polonă reproșează Tribunalului că a apreciat că, pentru realizarea obiectivelor urmărite prin măsurile prevăzute în Regulamentul nr. 1972/2003, era indispensabil să fie supuse taxei prevăzute la articolul 4 din regulamentul menționat produsele pentru care taxele la import aplicabile în Polonia înainte de aderarea acestui stat membru la Uniune erau mai mari sau egale cu taxele la import aplicabile în Comunitate.
- 108 În mod eronat ar fi impus Tribunalul Republicii Polone, la punctul 158 din hotărârea atacată, să prezinte un motiv relevant pe baza căruia să se poată ajunge la concluzia că principala cauză a stocării speculative de produse agricole era o eventuală diferență între taxele la import din Comunitatea formată din 15 state membre și taxele la import din noile state membre. Potrivit Republicii Polone, faptul că riscul de speculație depinde de profitul speculativ preconizat și că acesta din urmă corespunde diferenței dintre taxele la import constituie un adevăr economic necontestat, care nu necesită nicio probă specială.
- 109 Întemeindu-se pe împrejurarea că Regulamentul nr. 735/2004 a fost adoptat cu 11 zile înainte de data aderării la Uniune, Republica Polonă contestă de asemenea concluzia la care a ajuns Tribunalul la punctul 159 din hotărârea atacată, potrivit căreia obiectivul de a preveni constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională nu ar fi realizat pe deplin dacă articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 s-ar limita la aplicarea taxei în litigiu produselor în cazul cărora taxele la import poloneze erau mai mici decât taxele la import comunitare.
- 110 Potrivit Comisiei, Republica Polonă nu face decât să reitereze argumentele pe care le-a invocat în primă instanță și nu prezintă niciun exemplu de produs pentru care taxele aplicate în noile state membre erau mai mari decât taxele comunitare. Comisia arată că nu cunoaște decât un singur astfel de produs, și anume cerealele, care însă nu figurează pe lista de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003.

— Aprecierea Curții

- 111 Prin intermediul celui de al treilea motiv, Republica Polonă intenționează în special să critice răspunsul dat de Tribunal la al treilea argument al acesteia, referitor la legalitatea modificării listei de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003. Republica Polonă a susținut că, deși stocarea de produse agricole în scopuri speculative s-ar explica prin diferența existentă între taxele vamale aplicabile în Comunitatea formată din 15 state membre și cele în vigoare în noile state membre, situația era totuși diferită în ceea ce privește produsele pentru care taxele la import în vigoare în Polonia la 30 aprilie 2004 erau mai mari decât taxele la import comunitare.
- 112 La punctele 158 și 159 din hotărârea atacată, Tribunalul a stabilit următoarele:
- „158 Astfel, trebuie subliniat că Republica Polonă nu prezintă niciun motiv pe baza căruia să se poată ajunge la concluzia că principala cauză a stocării speculative de produse agricole ar fi o eventuală diferență între taxele la import din Comunitatea formată din 15 state membre și taxele la import din noile state membre.
- 159 În orice caz, chiar dacă această afirmație ar fi corectă, nu ar fi mai puțin adevărat că printre obiectivele măsurilor prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003 nu se numără numai prevenirea constituirii de stocuri în scop speculativ legate fie de o diferență între taxele la import aplicabile, pentru un același produs, în Comunitate și, respectiv, în noile state membre, fie de existența, în aceste state, a unor contingente la import scutite de taxe, ci și prevenirea constituirii de stocuri excedentare rezultate din producția națională [...] Acest din urmă obiectiv, care decurge direct din cuprinsul [capitolului] 4 din anexa IV la Actul de aderare [din 2003], nu ar fi realizat pe deplin dacă articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 s-ar limita la aplicarea taxei în litigiu produselor în cazul cărora taxele la import poloneze erau mai mici decât taxele la import comunitare [...]”
- 113 Prin argumentul referitor la punctul 158 din hotărârea atacată, Republica Polonă se limitează la a susține că Tribunalul a solicitat în mod eronat o explicație a cauzei stocării speculative de produse agricole, fără să precizeze în ce mod ar fi încălcat această instanță articolul 41 din Actul de aderare din 2003 sau principiul proporționalității. Astfel, Republica Polonă invită Curtea să efectueze o nouă analiză a argumentului deja invocat în susținerea motivului unic din a treia parte a acțiunii sale introduse la Tribunal. Or, având în vedere jurisprudența citată la punctul 26 din prezenta hotărâre, argumentul astfel prezentat în fața Curții este inadmisibil.
- 114 În ceea ce privește argumentul referitor la punctul 159 din hotărârea atacată, trebuie să se arate, astfel cum rezultă în mod clar din utilizarea termenilor introductivi „[î]n orice caz, chiar dacă această afirmație ar fi corectă”, că acest punct constituie un motiv neesențial în cadrul raționamentului urmat de Tribunal.
- 115 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, criticile îndreptate împotriva motivelor neesențiale ale unei decizii a Tribunalului nu pot determina anularea acestei decizii și sunt, așadar, inoperante (Hotărârea din 28 iunie 2005, Dansk Rørindustri și alții/Comisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, Rec., p. I-5425, punctul 148).
- 116 Dat fiind că argumentul invocat de Republica Polonă nu este de natură să repună în discuție soluția la care a ajuns Tribunalul la punctul 158 din hotărârea atacată, acesta trebuie respins ca inoperant.
- 117 Din cele de mai sus rezultă că al treilea motiv trebuie respins.

Cu privire la al patrulea motiv

— Argumentele părților

- 118 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, întemeiat pe o încălcare a dreptului comunitar și pe o interpretare eronată a articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a considerat că articolul 3 menționat era indispensabil pentru a prezerva efectul util al articolului 4 din același regulament și că acesta putea fi adoptat în temeiul articolului 41 din Actul de aderare din 2003 ca derogare de la dispozițiile acestuia din urmă.

- 119 Cu titlu introductiv, Republica Polonă susține că afirmația Tribunalului de la punctul 194 din hotărârea atacată, potrivit căreia doar competența Comisiei este contestată, nu și modalitățile de aplicare sau caracterul proporțional ale sistemului de taxare în litigiu, este în mod vădit contrară conținutului real al motivului prezentat în primă instanță, întrucât, prin intermediul acestui motiv, Republica Polonă invocă nu doar lipsa de competență a Comisiei, ci și încălcarea articolului 41 din Actul de aderare din 2003 și, prin urmare, implicit, încălcarea principiului proporționalității. Deși Republica Polonă recunoaște că Tribunalul a analizat, la punctele 189-193 din această hotărâre, condiția privind necesitatea măsurilor în litigiu prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, aceasta consideră totuși că Tribunalul a făcut acest lucru într-un mod eronat. În această privință, Republica Polonă invocă două argumente.
- 120 În primul rând, Republica Polonă susține că, în pofida competenței extinse de care dispune Comisia în domeniul politicii agricole comune, trebuie să existe întotdeauna un raport logic între măsurile adoptate și obiectivul urmărit de acestea din urmă. Tribunalul ar fi omis să răspundă la argumentul Republicii Polone potrivit căruia, prin aplicarea taxelor vamale prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 în ceea ce privește întreaga cantitate de produse agricole menționate în această dispoziție, iar nu doar în ceea ce privește cantitățile excedentare constituite din aceste produse, agenții economici care își desfășoară în mod onest activitățile pe piață ar fi toți penalizați în mod nejustificat. Republica Polonă consideră că Tribunalul ar fi trebuit să constate, la punctul 191 din hotărârea atacată, că o scădere artificială a stocurilor excedentare aflate în liberă circulație ar fi avut drept consecință creșterea în mod artificial a stocurilor excedentare supuse regimului suspensiv și că ar fi fost suficient să se aplice acestor stocuri crescute în mod artificial taxele prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003.
- 121 În al doilea rând, Republica Polonă critică punctul 186 din hotărârea atacată, întrucât Tribunalul ar fi încălcat principiul ierarhiei normelor, care stabilește o distincție între un regulament de bază și un regulament de aplicare și, *a fortiori*, între Actul de aderare din 2003 și un regulament care pune în aplicare acest act. Potrivit Republicii Polone, deși articolul 41 din Actul de aderare menționat autorizează Comisia să adopte toate măsurile necesare pentru a facilita tranziția, această instituție nu poate totuși să modifice conținutul Actului de aderare în cauză. Dat fiind că articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1972/2003 prevede în mod explicit că măsura prevăzută la acest articol se aplică prin derogare de la capitolul 5 din anexa IV la același Act de aderare, Tribunalul ar fi trebuit să considere că Comisia nu era autorizată să instituie astfel de derogări.
- 122 Comisia apreciază că Tribunalul a recunoscut în mod întemeiat legătura logică existentă între măsura pusă în aplicare la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 și obiectivul urmărit de acesta din urmă. Comisia amintește că ar fi fost tehnic imposibil să se stabilească anticipat care cantități de produse ar fi constituit cantități „excedentare” și, în consecință, care cantități de produse supuse regimului suspensiv ar fi constituit cantități „speculative”. În ceea ce privește pretinsa încălcare a ierarhiei normelor, Comisia susține că raționamentul Tribunalului nu este afectat de nicio eroare în această privință.

— Aprecieria Curtii

- 123 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, întemeiat pe o încălcare a dreptului comunitar și pe o interpretare eronată a articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, Republica Polonă se referă în special la punctele 186-193 din hotărârea atacată, prin intermediul cărora Tribunalul a stabilit următoarele:

„186 Este, fără îndoială, corect să se afirme că termenii Actului de aderare [din 2003] nu pot fi modificați de Comisie în afara cadrului normativ stabilit în această privință de tratat și de Actul de aderare [din 2003]. Cu toate acestea, astfel cum în mod întemeiat subliniază Comisia, nu este mai puțin adevărat că articolul 41 din actul menționat îi permite să adopte orice măsură necesară pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune.

187 Este important de asemenea să fie amintit că, astfel cum reiese din considerațiile prezentate anterior în cadrul prezentei hotărâri, sistemul de taxare a stocurilor excedentare de produse puse în liberă circulație la 1 mai 2004 aflate în noile state membre, prevăzut la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003, care include aplicarea de taxe stocurilor excedentare deținute de agenții economici individuali, este una dintre măsurile tranzitorii care pot fi adoptate de Comisie în temeiul articolului 41 primul paragraf din Actul de aderare [din 2003].

188 În consecință, și măsurile necesare pentru a prezerva efectul util al acestui sistem de taxare trebuie să se încadreze în sfera acestei din urmă dispoziții, deoarece, în caz contrar, nu ar fi realizate obiectivele urmărite de sistemul în cauză pe piața comunitară, deși acestea sunt necesare pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune.

189 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă [...] aplicarea, în cazul produselor supuse unui regim suspensiv sau aflate în curs de transportare pe teritoriul Comunității extinse după ce au făcut obiectul formalităților de export, a taxei la import *erga omnes* care se aplică în ziua punerii lor în liberă circulație, potrivit prevederilor articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, este indispensabilă pentru a asigura efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat.

190 În această privință, trebuie amintit că, atunci când este vorba despre adoptarea unor măsuri în domeniul politicii agricole comune, Comisia dispune de o competență extinsă (Hotărârea Curții din 11 iulie 1989, Schröder HS Kraftfutter, 265/87, Rec., p. 2237, punctul 22, și Hotărârea Curții din 11 septembrie 2003, Austria/Consiliul, C-445/00, Rec., p. I-8549, punctul 81). Prin urmare, nelegalitatea articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu poate fi stabilită decât dacă se ajunge la concluzia vădită că măsura prevăzută de această dispoziție nu este necesară pentru a prezerva efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat.

191 Astfel cum subliniază Comisia, în lipsa măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, agenții economici stabiliți în noile state membre și-ar putea reduce în mod artificial stocurile excedentare constituite din produsele în cauză supunându-le regimului suspensiv în unul sau în mai multe state membre vechi sau noi înainte de 1 mai 2004. Procedând astfel, respectivii agenți economici nu ar avea obligația de a plăti taxa prevăzută la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003 în țara lor de origine, în măsura în care nu ar deține în această țară stocuri excedentare la 1 mai 2004.

192 Cu toate acestea, produsele care fac obiectul unui regim suspensiv ar continua să se afle la dispoziția acestora în alte state membre și agenții economici în cauză ar fi în măsură să le pună în liberă circulație în Comunitatea extinsă după data de 1 mai 2004 fără a trebui să plătească taxa în litigiu, ceea ce ar lipsi de conținut articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003.

193 Trebuie, așadar, să se ajungă la concluzia că măsuri precum cele prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 sunt necesare pentru a prezerva efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat.”

124 După cum a amintit Tribunalul, articolul 41 primul paragraf din Actul de aderare din 2003 autorizează Comisia să adopte, într-o perioadă de tranziție de trei ani, toate măsurile necesare pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul care rezultă din aplicarea politicii agricole comune în condițiile precizate în Actul de aderare în cauză.

125 În ceea ce privește normele aplicabile organizării comune a piețelor, punctele (1)-(4) din capitolul 4 din anexa IV la Actul de aderare din 2003 stabilesc ca obiective prevenirea constituirii de stocuri excedentare, precum și eliminarea acestora.

126 În temeiul autorizării prevăzute la articolul 41 din Actul de aderare din 2003, Comisia este, prin urmare, autorizată să adopte, cu titlu tranzitoriu, măsuri speciale, chiar derogatorii dacă este cazul, de la dispozițiile devenite aplicabile noilor state membre în temeiul acestui act, precum cele prevăzute de anexa IV la actul în cauză, în măsura în care sunt respectate condițiile prevăzute la acest articol 41.

- 127 În consecință, argumentul întemeiat pe încălcarea principiului ierarhiei normelor nu poate fi reținut împotriva unor măsuri adoptate de Comisie decât dacă se constată că acestea nu au fost necesare pentru atingerea obiectivelor astfel stabilite în domeniul agricol.
- 128 În această privință, trebuie să se arate că Tribunalul a amintit în mod întemeiat jurisprudența potrivit căreia Comisia dispune, în domeniul politicii agricole comune, de o largă putere de apreciere și că, în consecință, controlul instanței trebuie să se limiteze la a verifica dacă aceasta nu a depășit în mod evident limitele puterii sale de apreciere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 iulie 2001, Jippes și alții, C-189/01, Rec., p. I-5689, punctul 80). Prin urmare, nu trebuie să se verifice dacă măsura adoptată de Comisie este cea mai adecvată, ci revine instanței sarcina de a verifica dacă aceasta nu este în mod vădit inadecvată.
- 129 În speță, Tribunalul a prezentat în detaliu, la punctele 191 și 192 din hotărârea atacată, motivele pentru care articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003 ar fi lipsit de conținut în cazul în care Comisia nu ar fi instituit măsurile prevăzute la articolul 3 din regulamentul menționat.
- 130 Astfel, în conformitate cu acest articol 4, produsele în cauză sunt supuse unei taxe la import *erga omnes* dacă stocurile inventariate în noile state membre se dovedesc a fi excedentare la 1 mai 2004. În scopul sustragerii de la plata acestei taxe, agenții economici ar putea plasa orice cantitate de produse susceptibilă de a fi calificată drept excedentară sub un regim suspensiv, pe baza căruia ar putea pune în liberă circulație produsele în cauză fără să plătească, în conformitate cu dispozițiile capitolului 5 din anexa IV la Actul de aderare din 2003, respectiva taxă la import *erga omnes*.
- 131 Tocmai cu privire la aceste dispoziții, Curtea a avut deja ocazia de a preciza că ele instituie un regim favorabil al cărui beneficiu poate fi invocat numai sub rezerva anumitor formalități (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iulie 2010, Pakora Pluss, C-248/09, Rep., p. I-7697, punctele 39-41).
- 132 Acest regim favorabil nu poate fi însă utilizat pentru a eluda obligația de plată a taxei la import *erga omnes* instituite la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003 în cazul identificării unor stocuri excedentare.
- 133 Astfel, prin faptul că prevede aplicarea unei taxe la import *erga omnes* pentru produsele provenite din noile state membre care fac obiectul unuia dintre regimurile suspensive pe care le enumeră, articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 este o măsură indispensabilă pentru realizarea obiectivelor prevăzute la punctele (1)-(4) din capitolul 4 din anexa IV la Actul de aderare din 2003.
- 134 Întrucât nu s-a demonstrat că măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 urmăresc un obiectiv diferit de garantarea efectului util al articolului 4 din acest regulament sau că acestea conduc la o modificare substanțială a Actului de aderare din 2003, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când, respingând argumentul Republicii Polone întemeiat pe încălcarea principiului ierarhiei normelor, a considerat că Comisia era autorizată să adopte măsurile necesare pentru a prezerva efectul util al sistemului de taxare.
- 135 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție nici de argumentul Republicii Polone întemeiat pe lipsa unei legături de cauzalitate, potrivit căruia ar fi fost suficient ca taxele vamale prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 să nu se aplice tuturor produselor în cauză, indiferent de cantitatea lor, ci exclusiv cantităților excedentare constituite din aceste produse.
- 136 Astfel, deși Republica Polonă susține că Tribunalul a omis să verifice dacă măsura preconizată de aceasta ar fi fost mai adecvată, în realitate, aceasta îi reproșează că nu a depășit limitele controlului jurisdicțional pe care este obligat să le respecte în cadrul aprecierii competențelor de care dispune Comisia în privința adoptării unor măsuri în domeniul politicii agricole comune.
- 137 Din cele de mai sus rezultă că al patrulea motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la al cincilea motiv

— Argumentele părților

- 138 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 253 CE, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a considerat suficientă motivarea articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003.
- 139 Potrivit Republicii Polone, din moment ce motivarea articolului 3 din regulamentul menționat nu reiese în mod explicit din considerentele acestuia și din moment ce poate fi desprinsă numai prin intermediul unei interpretări jurisdicționale „complexe”, aceasta nu îndeplinește în mod vădit cerințele prevăzute la articolul 253 CE. Raționamentul Tribunalului, potrivit căruia acest articol 3 este menit să completeze articolul 4 din regulamentul menționat și, prin urmare, nu necesită o justificare separată, ar fi în mod vădit eronat.
- 140 Republica Polonă amintește că domeniul de aplicare material al articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 este mai extins decât cel al articolului 4 din regulamentul menționat, acest din urmă articol privind exclusiv stocurile excedentare constituite din produsele în cauză, în timp ce primul se aplică oricărei cantități de produse în cauză supuse regimului suspensiv. Aceasta mai arată că nici constatările Tribunalului de la punctele 235 și 236 din hotărârea atacată, referitoare la procesul de adoptare a Regulamentului nr. 1972/2003, nu pot îndeplini obligația de motivare în privința agenților economici interesați, care, în lipsa unei motivări a articolului 3 menționat, au fost lipsiți de posibilitatea de a ști dacă supunerea lor la plata taxelor avea un temei juridic suficient.
- 141 Comisia susține că lipsa din considerentele Regulamentului nr. 1972/2003 a unor motive specifice în ceea ce privește articolul 3 din acesta nu permite să se concluzioneze că măsurile instituite la acest articol sunt lipsite de orice motivare. Potrivit Comisiei, Tribunalul a efectuat o analiză corectă și aprofundată a conformității motivării acestui articol 3 cu exigențele care rezultă din articolul 253 CE.

— Aprecierea Curții

- 142 În ceea ce privește cerința motivării prevăzută la articolul 253 CE, Tribunalul a amintit următoarele:

„214 Potrivit unei jurisprudențe constante, motivarea impusă de articolul 253 CE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze, în mod clar și neechivoc, raționamentul instituției care l-a emis, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul (a se vedea Hotărârea Curții din 24 noiembrie 2005, Italia/Comisia, C-138/03, C-324/03 și C-431/03, Rec., p. I-10043, punctul 54 și jurisprudența citată).

215 Această cerință trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații propriu destinatarului sau altor persoane vizate în mod direct și individual de acest act. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care problema dacă motivarea unui act respectă condițiile impuse de articolul 253 CE trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea Hotărârea Italia/Comisia, [citată anterior], punctul 55 și jurisprudența citată).

216 Atunci când este vorba despre un regulament, motivarea se poate limita să menționeze, pe de o parte, situația de ansamblu care a condus la adoptarea acestuia și, pe de altă parte, scopurile generale pe care își propune să le atingă (Hotărârea Curții din 3 iulie 1985, Abrias și alții/Comisia, 3/83, Rec., p. 1995, punctul 30, și Hotărârea Curții din 10 martie 2005, Spania/Consiliul, C-342/03, Rec., p. I-1975, punctul 55).

217 Pe de altă parte, dacă un act cu aplicabilitate generală evidențiază aspectele esențiale ale obiectivului urmărit de instituție, ar fi excesiv să se ceară o motivare specifică pentru diferitele alegeri tehnice făcute (a se vedea Hotărârea Curții din 7 septembrie 2006, Spania/Consiliul, C-310/04, Rec., p. I-7285, punctul 59 și jurisprudența citată).”

143 Dat fiind că niciunul dintre considerentele Regulamentului nr. 1972/2003 nu prezintă în mod expres motivele specifice care au determinat Comisia să adopte măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 în privința produselor care provin din noile state membre, Tribunalul a plasat măsurile în cauză în contextul lor și a stabilit următoarele:

„229 [...] Astfel cum reiese din cuprinsul considerentului (3) al Regulamentului nr. 1972/2003, unul dintre obiectivele esențiale ale acestui regulament este acela de a evita riscul devierii traficului comercial care ar putea perturba organizarea comună a piețelor, risc generat de constituirea de stocuri excedentare.

230 Atingerea acestui obiectiv este asigurată, în logica Regulamentului nr. 1972/2003, prin aplicarea taxei prevăzute la articolul 4 din regulamentul menționat asupra stocurilor excedentare existente în noile state membre, considerentul (3) al regulamentului în cauză cuprinzând o referire expresă la caracterul adecvat al acestei taxe în ceea ce privește atingerea obiectivului amintit.

231 Or, în ceea ce privește produsele supuse unui regim suspensiv care provin din noile state membre, rolul articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 este numai acela de a completa sistemul de taxare a stocurilor excedentare instituit prin articolul 4 din regulamentul menționat și, mai precis, de a asigura efectul util al acestei dispoziții.

232 Astfel, în ceea ce privește produsele în cauză care provin din noile state membre, este evidentă necesitatea măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 pentru a completa sistemul de taxare, dat fiind că, astfel cum a fost subliniat la punctele 191-193 de mai sus, în lipsa acestor măsuri, este clar că orice agent economic care deține produse în cazul cărora ar putea fi aplicată taxa instituită la articolul 4 din regulamentul menționat s-ar putea sustrage obligației de a plăti această taxă plasând produsele în cauză sub unul dintre regimurile vamale menționate la articolul 3 din acest regulament într-un alt stat membru.

233 Rezultă că, în ceea ce privește produsele în cauză care provin din noile state membre, măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 reprezintă numai o alegere tehnică a Comisiei destinată să asigure efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat, această din urmă dispoziție fiind, la rândul său, principala alegere tehnică a Comisiei pentru a-și atinge obiectivul, care constă în evitarea formării de stocuri excedentare în noile state membre.

234 Prin urmare, se impune concluzia că, având în vedere jurisprudența citată la punctele 216 și 217 de mai sus, Comisia nu era obligată să motiveze într-un mod mai detaliat necesitatea măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, dat fiind că motivarea regulamentului menționat identifică în mod expres obiectivul prevenirii constituirii stocurilor excedentare și necesitatea instituirii unui sistem de taxare a respectivelor stocuri [considerentul (3)], precum și situația generală care a determinat adoptarea acestui regulament [considerentul (1) coroborat cu considerentul (3)]. Motivarea în cauză trebuie, așadar, să fie considerată ca fiind suficientă în această privință.”

144 În ceea ce privește argumentul Republicii Polone întemeiat pe pretinsa interpretare „complexă” efectuată de Tribunal, trebuie să se arate că această afirmație, chiar presupunând că ar fi demonstrată, nu poate conduce la anularea punctelor criticate din hotărârea atacată.

145 Astfel, după ce a amintit, în mod întemeiat, jurisprudența constantă referitoare la obligația de motivare care decurge din articolul 253 CE, Tribunalul a constatat că esența motivării Regulamentului nr. 1972/2003 se regăsește în considerentele (1)-(3) ale acestuia.

- 146 Potrivit considerentului (1) al Regulamentului nr. 1972/2003, măsurile tranzitorii urmăresc să evite riscurile devierii traficului comercial în detrimentul organizării comune a piețelor agricole ca urmare a aderării. În timp ce considerentele (2) și (4) privesc măsurile referitoare la restituirile la export, considerentul (3) se referă mai exact la devierile traficului comercial care ar putea perturba organizarea comună a piețelor și la produsele care sunt deplasate în mod artificial pentru a nu mai face parte din stocurile excedentare inventariate în noile state membre.
- 147 În consecință, în speță trebuie să se constate că considerentele Regulamentului nr. 1972/2003 sunt de natură să dea posibilitatea persoanelor interesate să cunoască suficient temeiurile măsurilor tranzitorii în cauză, iar instanței competente să își exercite controlul.
- 148 Aceste elemente, care, printre altele, au permis Tribunalului să efectueze, în cadrul celui de al doilea motiv, întemeiat pe o pretinsă lipsă de competență a Comisiei, un control al caracterului indispensabil al măsurilor instituite la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 pentru a prezerva efectul util al sistemului instituit prin acest regulament, nu necesită o motivare mai detaliată.
- 149 În plus, întrucât unul dintre argumentele Republicii Polone pornește de la premisa eronată potrivit căreia domeniul de aplicare material al articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 este mai extins decât cel al articolului 4 din acesta, deși reiese în mod clar din motivarea hotărârii atacate, prezentată în cadrul analizei celui de al patrulea motiv și reluată la punctele 129-133 din prezenta hotărâre, că măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 erau indispensabile pentru garantarea efectului util al articolului 4 din regulamentul în cauză, acest argument trebuie respins pentru aceleași motive.
- 150 Cu privire la al doilea argument, referitor la obligația de motivare în ceea ce îi privește pe agenții economici, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței citate la punctele 214 și 215 din hotărârea atacată, interesul persoanelor interesate, în special cel al agenților economici interesați, constituie unul dintre criteriile reținute în cadrul aprecierii obligației de motivare.
- 151 Or, din cuprinsul punctelor 229-234 din hotărârea atacată nu rezultă că Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept în raport cu această jurisprudență.
- 152 În sfârșit, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, atunci când adoptarea actului în cauză se înscrie într-un context bine cunoscut de persoanele interesate, aceasta poate fi motivată în mod succint (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 septembrie 2003, Germania/Comisia, C-301/96, Rec., p. I-9919, punctele 89-93, și Hotărârea din 22 iunie 2004, Portugalia/Comisia, C-42/01, Rec., p. I-6079, punctele 69 și 70).
- 153 Prin urmare, Tribunalul a stabilit în mod întemeiat, la punctele 235 și 236 din hotărârea atacată, următoarele:
- „235 Această concluzie este confirmată de contextul în care a fost adoptat Regulamentul nr. 1972/2003. Astfel, Republica Polonă nu contestă că a fost asociată în mod semnificativ în cadrul procesului de adoptare a regulamentului menționat, participând ca observator la diverse reuniuni ale comitetului care a discutat în legătură cu adoptarea acestuia. În plus, Republica Polonă a avut un schimb intens de corespondență cu Comisia în legătură cu aceste aspecte. În sfârșit, astfel cum reiese din dosar, Comisia și-a exprimat disponibilitatea pentru a discuta diferitele aspecte referitoare la regulamentul menționat și pentru a lua în considerare posibilitatea unor eventuale modificări, înaintea adoptării acestui regulament.
- 236 Trebuie subliniat de asemenea că, astfel cum reiese din dosar, Comisia a discutat în mod specific cu Republica Polonă, pe de o parte, aspectul dacă adoptarea măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 se încadra în sfera competenței pe care o are respectiva instituție în temeiul articolului 41 din Actul de aderare [din 2003] și, pe de altă parte, motivele care au stat la baza adoptării măsurilor amintite.”

154 Din cele de mai sus rezultă că al cincilea motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la al șaselea motiv

— Argumentele părților

- 155 Prin intermediul celui de al șaselea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului liberei circulații a mărfurilor, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a considerat că măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, adoptate în temeiul articolului 41 din Actul de aderare din 2003, nu pot fi în niciun caz supuse unei aprecieri a conformității lor din perspectiva articolului 25 CE. Procedând astfel, Tribunalul ar fi refuzat să examineze pe fond motivul invocat de Republica Polonă.
- 156 Interpretarea dată de Tribunal Hotărârii din 25 mai 1978, Racke (136/77, Rec., p. 1245), ar fi eronată, întrucât elementul decisiv care trebuie luat în considerare în cadrul aprecierii legalității măsurilor în discuție în această cauză ar fi fost caracterul obligațiilor financiare în litigiu, iar nu identitatea autorului acestora. În mod eronat Tribunalul ar fi considerat că măsurile tranzitorii puteau constitui o derogare de la normele care ar fi altfel aplicabile într-o situație juridică dată, precum articolul 25 CE, deși articolul 41 din Actul de aderare din 2003 nu permite o astfel de derogare și orice încercare de a prezuma existența acesteia pe baza unor elemente teleologice ar fi sortită eșecului ca urmare a faptului că măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu erau necesare pentru realizarea obiectivelor prevăzute de acest regulament. Republica Polonă mai arată că raționamentul urmat de Curte în Hotărârea din 20 octombrie 1987, Spania/Consiliul și Comisia (119/86, Rec., p. 4121), nu poate fi transpus în cazul în speță, întrucât Actul privind condițiile de aderare a Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze și adaptările tratatelor (JO 1985, L 302, p. 23, denumit în continuare „Actul de aderare din 1985”) conține o autorizare expresă pentru adoptarea unui mecanism complementar schimburilor comerciale.
- 157 Comisia consideră că interpretarea dată de Republica Polonă hotărârii atacate este eronată. În ceea ce privește trimiterea la Hotărârea Racke, citată anterior, Comisia subliniază că analiza efectuată de Tribunal s-a referit, în mod întemeiat, la natura actelor, iar nu la identitatea autorului acestora. Cu privire la trimiterea la Actul de aderare din 1985, Comisia refuză să admită că noțiunea „mecanism complementar schimburilor comerciale” ar implica admisibilitatea unor derogări de la principiile generale care reglementează schimburile comerciale, în timp ce noțiunea „măsură tranzitorie” nu ar permite acest lucru.

— Aprecierea Curții

- 158 În ceea ce privește pretinsa încălcare a principiului liberei circulații a mărfurilor, Tribunalul a stabilit următoarele:
- „179 Argumentele Republicii Polone nu pot fi admise. Astfel, contrar susținerilor Republicii Polone, perceperea taxei instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu contravine interdicției privind taxele vamale și taxele cu efect echivalent prevăzute la articolul 25 CE, pentru motivul că taxa menționată nu reprezintă o obligație financiară stabilită în mod unilateral de un stat membru, ci o măsură comunitară adoptată, cu caracter tranzitoriu, pentru a face față anumitor dificultăți ce rezultă, în ceea ce privește politica agricolă comună, în urma aderării a 10 noi state la Uniunea Europeană (a se vedea în acest sens Hotărârea [...] Racke, [...] citată anterior, punctul 7).
- 180 În plus, trebuie subliniat că Regulamentul nr. 1972/2003 și, prin urmare, articolul 3 din acesta au fost adoptate de Comisie pe baza unei dispoziții, articolul 41 din Actul de aderare [din 2003], care îi permitea să adopte măsurile tranzitorii necesare pentru a facilita trecerea de la regimul în

vigoare în noile state membre la regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune. Or, aceste măsuri tranzitorii pot constitui, printre altele, derogări de la normele care ar fi altfel aplicabile într-o situație juridică dată, precum articolul 25 CE. Prin urmare, examinarea efectuată de Tribunal trebuie să se refere numai la aspectul dacă măsurile instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 fac parte integrantă din măsurile tranzitorii care pot fi adoptate în temeiul acestei dispoziții din Actul de aderare [din 2003]. Astfel, în caz afirmativ, acest sistem nu poate fi criticat, în mod fundamental, ca fiind contrar dispozițiilor tratatului și ale Actului de aderare [din 2003] referitoare la interzicerea taxelor vamale (a se vedea în acest sens Hotărârea [...] Spania/Consiliul și Comisia, [...] citată anterior, punctul 15).

181 În consecință, Republica Polonă nu poate să invoce cu succes o încălcare a principiului liberei circulații a mărfurilor și, în special, a articolului 25 CE pentru a contesta legalitatea taxelor instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 [...]"

159 Trebuie arătat că, contrar celor susținute de Republica Polonă, din cuprinsul punctelor din hotărârea atacată menționate anterior nu reiese că măsuri precum cele prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu pot fi contestate din perspectiva dreptului comunitar.

160 Astfel, interpretând Hotărârea Racke, citată anterior, Tribunalul a considerat că perceperea taxelor impuse la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu se opune interdicției prevăzute la articolul 25 CE ca urmare a faptului că taxele în cauză constituie măsuri comunitare tranzitorii adoptate pentru a permite autorităților interesate să reacționeze la dificultățile care pot interveni în domeniul agricol în urma aderării la Uniune a 10 noi state membre. Prin urmare, nu calitatea autorului măsurilor adoptate, ci caracterul obligațiilor financiare în litigiu a constituit elementul decisiv care trebuia luat în considerare în cadrul acestei aprecieri.

161 De altfel, trebuie să se constate că interpretarea dată de Tribunal Hotărârii Racke, citată anterior, nu l-a împiedicat pe acesta să arate, în mod întemeiat, referindu-se la Hotărârea Spania/Consiliul și Comisia, citată anterior, și că adoptarea de măsuri tranzitorii poate fi criticată ca fiind contrară dispozițiilor referitoare la interzicerea taxelor vamale atunci când rezultă că măsurile puse în aplicare nu fac parte integrantă din măsurile tranzitorii care pot fi adoptate în temeiul dispoziției relevante a Actului de aderare 2003.

162 Rezultă că argumentul Republicii Polone potrivit căruia Tribunalul ar fi reținut o interpretare a Hotărârii Racke, citată anterior, care exclude orice posibilitate de a supune controlului măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu este întemeiat.

163 În plus, nu se poate reproșa Tribunalului că nu s-a pronunțat pe fond. Astfel, în ceea ce privește aspectul dacă măsurile instituite la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 fac parte integrantă din măsurile tranzitorii care pot fi adoptate în temeiul articolului 41 din Actul de aderare din 2003, este necesar să se facă trimitere la evaluarea efectuată de Tribunal, în cadrul examinării celui de al patrulea motiv la punctele 189-193 din hotărârea atacată, astfel cum sunt reproduse la punctele 129-133 din prezenta hotărâre, cu privire la caracterul indispensabil al măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 pentru a garanta efectul util al celor prevăzute la articolul 4 din acest regulament.

164 Trebuie de asemenea respins argumentul Republicii Polone potrivit căruia Hotărârea Spania/Consiliul și Comisia, citată anterior, nu poate fi transpusă în cazul în speță, pentru motivul că Actul de aderare din 1985 conținea o autorizare expresă în scopul introducerii unui „mecanism complementar”, în timp ce Actul de aderare din 2003 nu ar prevedea o astfel de autorizare, întrucât acesta din urmă prevede în mod expres, la articolul 41, instituirea tuturor măsurilor tranzitorii necesare pentru a facilita trecerea de la regimul aplicabil în noile state membre la regimul comunitar, măsurile în cauză putând implica derogări indispensabile pentru realizarea obiectivelor urmărite de actul menționat, după cum reiese din cuprinsul punctelor 124-133 din prezenta hotărâre.

165 Din cele de mai sus rezultă că al șaselea motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la al șaptelea motiv

— Argumentele părților

166 Prin intermediul celui de al șaptelea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a considerat că diferența de tratament dintre agenții economici polonezi și agenții economici din vechile state membre era justificată în mod obiectiv. Republica Polonă subliniază că încălcarea acestui principiu al nediscriminării rezultă nu atât din aplicarea unor norme diferite, cât din lipsa unui motiv care să justifice în mod obiectiv aplicarea acestor norme.

167 În primul rând, Comisia nu ar fi demonstrat că riscul de speculație decurgea în principal din fluxurile de mărfuri provenite din Polonia și, în consecință, s-ar fi întemeiat, în mod arbitrar, pe un obiectiv de prevenire a unui risc de perturbare „unilaterală”, deși, în realitate, riscul ar fi putut rezulta inclusiv din fluxurile de mărfuri provenite din vechile state membre.

168 În al doilea rând, chiar presupunând că riscul de speculație decurgea în principal din fluxurile de mărfuri provenite din Polonia, potrivit Republicii Polone, ar fi fost suficient să se mențină, în perioada de tranziție, taxele la import care rezultau din regimul preferențial în loc să se instituie taxe *erga omnes* de o valoare mai mare. Astfel, Tribunalul ar fi omis să se pronunțe cu privire la argumentul Republicii Polone potrivit căruia necesitatea prevenirii riscului de speculație care decurgea din fluxurile de mărfuri provenite din Polonia nu putea să justifice în mod obiectiv tratamentul diferit aplicat în perioada prevăzută la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 agenților economici din noile state membre în raport cu cei din vechile state membre.

169 Comisia susține că Tribunalul a examinat problema diferenței de tratament dintre agenții economici din vechile state membre și cei din noile state membre, pronunțându-se, în ceea ce privește fluxurile de mărfuri provenite din noile state membre, asupra necesității de a asigura eficacitatea taxei instituite la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003, iar în ceea ce privește fluxurile de mărfuri provenite din vechile state membre, asupra necesității evitării unei duble plăți a restituirilor la export. Comisia apreciază că, contrar celor susținute de Republica Polonă, Tribunalul a ținut cont de riscul de perturbare „bilaterală”. În privința cuantumului taxelor la import, Comisia consideră că acest argument se referă la principiul proporționalității, a cărui încălcare nu a fost însă invocată în ceea ce privește articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003.

— Aprecierea Curții

170 În ceea ce privește pretinsa încălcare a principiului nediscriminării, Tribunalul a stabilit următoarele:

„199 Astfel cum a fost amintit la punctele 128-130 de mai sus, chiar dacă principiul nediscriminării între producătorii agricoli din Comunitate, consacrat prin articolul 34 alineatul (2) al doilea paragraf CE, stabilește că situațiile comparabile nu trebuie să fie tratate în mod diferit, iar situațiile diferite nu trebuie să fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv, nu este mai puțin adevărat că, la 1 mai 2004, situația agriculturii din noile state membre era radical diferită de cea existentă în vechile state membre.

200 Aceasta înseamnă că nu poate rezulta nicio discriminare din simpla aplicare a unor norme diferite în ceea ce privește agenții economici din noile state membre și cei din vechile state membre.

201 În speță, astfel cum subliniază în mod întemeiat Comisia, chiar dacă dispozițiile cuprinse în articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 au ca obiectiv, în ceea ce privește produsele care provin din noile state membre, să împiedice posibilitatea ca agenții economici să

reducă în mod artificial, prin recurgerea la unul dintre tipurile de regimuri suspensive, stocurile acumulate înainte de 1 mai 2004, pentru a le pune în liberă circulație după această dată în calitate de produse care nu sunt supuse taxelor la import, aceste dispoziții au în mod evident un obiectiv diferit în ceea ce privește produsele care provin din Comunitate și care sunt supuse unui regim suspensiv sau care sunt transportate în interiorul Comunității extinse după ce au îndeplinit formalitățile de export.

202 Astfel, întrucât aceste din urmă produse nu sunt supuse taxei în litigiu prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003, obiectivul dispozițiilor cuprinse în articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat nu poate fi, în ceea ce le privește, preservarea efectului util al taxei în cauză.

203 Dimpotrivă, obiectivul dispozițiilor cuprinse în articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat este în principal evitarea posibilității ca produse agricole exportate din Comunitate înainte de 1 mai 2004 și care au beneficiat de o restituire la export să fie apoi supuse, după îndeplinirea formalităților de export, regimului suspensiv sau să fie transportate în interiorul Comunității extinse și să se afle în liberă circulație pe teritoriul Uniunii Europene fără să fi fost plătite taxe în privința lor, întrucât aceste produse ar putea beneficia din nou în mod nejustificat de o restituire la export. Acest obiectiv este enunțat în considerentul (4) al Regulamentului nr. 1972/2003, potrivit căruia:

«Trebuie să se evite ca anumite mărfuri pentru care s-au plătit restituiri la export înainte de 1 mai 2004 să beneficieze de o a doua restituire, atunci când acestea sunt exportate în țări terțe după 30 aprilie 2004.»

204 Acesta este singurul motiv pentru care articolul 3 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1972/2003 prevede o exonerare dacă agentul economic face dovada că aceste produse nu au beneficiat anterior de o restituire la export.

205 Întrucât cele două obiective urmărite de dispozițiile cuprinse în articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 sunt atinse în mod necesar prin intermediul unor regimuri diferite în ceea ce privește produsele care fac obiectul regimului suspensiv și care provin, pe de o parte, din noile state membre și, pe de altă parte, din Comunitatea celor 15, aplicarea unor regimuri diferite în cazul acestor două categorii de produse nu poate fi calificată drept discriminatorie.”

171 Din cele de mai sus rezultă că Tribunalul a analizat în detaliu regimurile cărora le erau supuse importurile provenite din noile state membre și cele provenite din vechile state membre în temeiul dispozițiilor articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003. Tribunalul a considerat în mod întemeiat că, având în vedere obiectivele diferite urmărite de aceste dispoziții în ceea ce privește produsele provenite din noile state membre și cele provenite din vechile state membre, aplicarea unor regimuri diferite în privința acestor produse nu poate constitui o încălcare a principiului nediscriminării.

172 În primul rând, în ceea ce privește argumentul invocat de Republica Polonă în privința Comisiei și întemeiat pe faptul că, în Regulamentul nr. 1972/2003, această instituție nu a demonstrat că riscul de speculație decurgea în principal din fluxurile de mărfuri provenite din Polonia, trebuie amintit că recursul trebuie să critice hotărârea atacată, iar nu regulamentul menționat, astfel încât, în conformitate cu motivele deja prezentate la punctele 97 și 98 din prezenta hotărâre, acest argument trebuie respins ca inadmisibil.

173 În al doilea rând, în ceea ce privește critica potrivit căreia Tribunalul ar fi trebuit să considere că, pentru a preveni riscul de speculație, era suficient să se mențină, în perioada de tranziție, pentru mărfurile provenite din Polonia, taxele la import care rezultau din regimul preferențial, trebuie să se constate că Republica Polonă nu face decât să reitereze argumentele deja invocate în cadrul motivelor precedente, referitoare la lipsa necesității măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, și că aceasta nu invocă niciun argument juridic care să permită constatarea unei încălcări de către Tribunal a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

174 Acest argument trebuie să fie de asemenea respins.

175 Din cele de mai sus rezultă că al șaptelea motiv trebuie respins ca inadmisibil.

Cu privire la al optulea motiv

— Argumentele părților

176 Prin intermediul celui de al optulea și ultim motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului protecției încrederii legitime, Republica Polonă critică Tribunalul pentru că a considerat, la punctul 246 din hotărârea atacată, că Comunitatea nu crease o situație care putea da naștere unei încrederi legitime în ceea ce privește acest stat membru sau agenții economici polonezi. Potrivit Republicii Polone, dispozițiile Tratatului de aderare sunt ele însele o sursă de așteptări legitime, iar agenții economici care fac dovada unei diligențe normale nu fuseseră în măsură să presupună că articolul 41 din Actul de aderare din 2003 putea fi utilizat pentru a institui dispoziții care derogă de la capitolul 5 din anexa IV la acest Act de aderare.

177 Comisia susține că Actul de aderare menționat, și în special articolul 41 din acesta, o autorizau să adopte toate măsurile tranzitorii adecvate. Întrucât nu se precizează metoda potrivit căreia trebuie să fie adoptate aceste măsuri, textul în cauză nu poate genera o încredere legitimă.

— Aprecierea Curții

178 În ceea ce privește principiul protecției încrederii legitime, Tribunalul a stabilit următoarele:

„245 Trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, principiul protecției încrederii legitime nu poate fi invocat împotriva unei reglementări comunitare decât în măsura în care Comunitatea însăși a creat anterior o situație care ar putea da naștere unei încrederi legitime (a se vedea Hotărârea Weidacher, [citată anterior] [...], punctul 31 și jurisprudența citată).

246 Or, trebuie subliniat că, în speță, Comunitatea nu a creat anterior o situație care ar putea da naștere unei încrederi legitime în ceea ce privește Republica Polonă sau agenții economici polonezi.

247 În primul rând, Comunitatea nu a lăsat să se înțeleagă în niciun mod în mediile interesate, prin vreo acțiune sau vreo inacțiune, că nu vor fi adoptate, cu ocazia extinderii care a avut loc la 1 mai 2004, măsuri tranzitorii care să asigure în special efectul util al măsurilor destinate să evite apariția unor perturbări pe piața comună cauzate de constituirea de stocuri excedentare.

248 Apoi, trebuie subliniat că orice agent economic care dă dovadă de o diligență normală care a plasat produse sub unul dintre regimurile menționate la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 înainte de 1 mai 2004 trebuia să știe, după ce Actul de aderare [din 2003] a fost publicat în [*Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*], că, în temeiul articolului 41 primul paragraf din actul menționat, Comisia era abilitată să adopte măsuri tranzitorii în vederea adaptării regimurilor existente în noile state membre la organizarea comună a piețelor, măsuri care puteau, după caz, să aibă repercusiuni asupra stocurilor excedentare deja constituite la momentul publicării Regulamentului nr. 735/2004, precum și asupra produselor supuse unui regim suspensiv (a se vedea în acest sens Hotărârea Weidacher, [citată anterior] [...], punctul 33). În plus, măsurile avute în vedere în speță fuseseră comunicate de Comisie Republicii Polone în cadrul comitetului care a dezbătut aspectele legate de adoptarea Regulamentului nr. 1972/2003. Astfel, Republica Polonă nu poate susține că s-a adus atingere încrederii sale legitime.”

179 Trebuie să se constate că în mod întemeiat a considerat Tribunalul că nu s-a adus atingere principiului protecției încrederii legitime.

- 180 Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, posibilitatea de a invoca principiul protecției încrederii legitime este deschisă oricărui agent economic pe care o instituție l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate. Cu toate acestea, deși principiul protecției încrederii legitime face parte dintre principiile fundamentale ale Uniunii, nu este justificat ca agenții economici să aibă încredere legitimă în menținerea unei situații existente care poate fi modificată în cadrul puterii de apreciere a instituțiilor comunitare, în special într-un domeniu precum cel al organizărilor comune ale piețelor, al căror obiect implică o adaptare permanentă în funcție de fluctuațiile situației economice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 iulie 2004, *Di Lenardo și Dilexport*, C-37/02 și C-38/02, Rec., p. I-6911, punctul 70 și jurisprudența citată).
- 181 Acest lucru este valabil și în ceea ce privește un stat membru care a aderat (a se vedea în acest sens Ordonanța din 23 martie 2011, *Estonia/Comisia*, C-535/09 P, punctul 73).
- 182 Astfel, nici Republica Polonă, nici agenții economici polonezi nu ar fi putut avea o încredere legitimă privind menținerea situației legislative astfel cum rezulta din Actul de aderare din 2003 la data semnării acestuia din urmă, din moment ce articolul 41 primul paragraf din actul în cauză autoriza în mod expres Comisia să adopte toate măsurile tranzitorii necesare pentru a evita perturbări pe piața comunitară ca urmare a extinderii care urma să aibă loc.
- 183 În această privință, din considerațiile prezentate în răspunsul la cel de al patrulea motiv de fond invocat de Republica Polonă rezultă că articolul 41 din Actul de aderare din 2003 permite Comisiei să instituie dispoziții care derogă de la capitolul 5 din anexa IV la actul în cauză, din moment ce acestea din urmă sunt indispensabile pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul care rezultă din aplicarea politicii agricole comune și pentru a asigura buna funcționare a acestuia.
- 184 În consecință, al optulea și ultimul motiv invocat de Republica Polonă trebuie să fie respins ca neîntemeiat.
- 185 Din toate considerațiile de mai sus rezultă că niciunul dintre motivele de fond invocate de Republica Polonă nu poate fi admis.
- 186 În consecință, recursul trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 187 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 188 Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Polone la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții cu privire la partea esențială a motivelor sale, se impune obligarea Republicii Polone la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

- 1) Respinge recursul.**
- 2) Obligă Republica Polonă la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate de Comisia Europeană.**

Semnături